

Szalézi Értesítő 2014/1

Interjú
**TESTVÉRISKOLAI
KAPCSOLATOK**

Előttünk jártak
**A HOLOKAUSZT
SZALÉZI TÖRTÉNETE**

Don Bosco Gála

A centenáriumi év lezárása

A Don Bosco Szaléziak magyarországi letelepedésének századik évfordulója tiszteletére megtartott centenáriumi év lezárásaként 2013. december 7-én, szombaton ünnepélyes gála műsort rendeztek a szaléziak az Óbudai Kulturális Központ színháztermében.

A műsorban diákok szerepeltek - a szalézi fenntartású iskolák tanulói Kazincbarcikáról, Nyergesújfaluról és Óbudáról, valamint meghívottként az Albertfalvi Don Bosco Általános Iskola és a Szolnoki Műszaki Szakközép- és Szakiskola Jendrassik György Gépipari Tagintézményének tanulói. A nézők a szünetben szavazhattak a fellépőkre és a produkciókra, a műsor végén pedig a legjobb előadás illetve főszereplő jutalmat kapott.

A programot a kazincbarcikai Szalézi Szent Ferenc Gimnázium kórusa vezette be, majd az első műsorszámot is ők adták elő, melynek címe Don Bosco álmai. A darabot Farkas Fanni írta és rendezte, Don Bosco szerepében Vasvári Botond remekelt.

Másodiknak az Albertfalvi Don Bosco Általános iskola diákjai léptek színpadra, jelenetük címe Karácsonyi csengőszó, felkészítő tanáruk Bécsi Katalin volt. Az albertfalvi iskola musical körének tagjai csodálatos énekükkel és táncukkal ismét elkápráztatták a közönséget. Most egy karácsonyi összeállítást mutattak be Endrődi Ágnes színművész vezetésével és közreműködésével.

Ezek után különleges táncos produkció következett a Szalézi Szent Ferenc Gimnáziumból: modern zenére a hagyományos magyar néptánc elemeinek felhasználásával ropták a fiúk.

A másik meghívott fellépő, nem szalézi fenntartású iskola Boldog Sándor István szalézi vértanú szerzetes testvér egykori iskolája, a Szolnoki Műszaki Szakközépiszkola. Az iskola tanulói hazafias hangvételű énekes-szavalatos produkcióval léptek színpadra. A darabot Csengeri Gábor, az iskola pedagógusa rendezte.

A Don Bosco Általános Iskola, Szakiskola, Középiszkola és Kollégium műsora Kazincbarcikáról sok meglepetéssel szolgált, hiszen ők egy összetett, zenés-táncos produkcióval készültek, amelynek során a fiatalok bemutathatták sokféle tehetségüket. Felkészítő tanárok: Tompáné Varga Margó és Papp Ágnes. Énekből, reppelve mutatták be iskolájukat, a műsorszám végén pedig egy Don Bosco énekkel zárták fellépésüket.

Az utolsó műsorszám Nyergesújfaluról érkezett, a Szalézi-Irinyi Középiszkola Sándor Istvánról szóló előadása, melyet az iskola tanára, Horváth Dániel írt. A diákokat Pungurné Császár Judit igazgatóhelyettes és Kurdi Kata tanuló készítették fel. Az előadás során modern táncos betétek segítségével adták át a történeteket. A táncokat Pálincás Máté végzős diák koreografálta.

Végül az óbudai Szent Péter és Pál Szalézi Általános Iskola kórusának műsora zárta az igazán színvonalas gálát.

A közönség szavazatai alapján a legjobb női főszereplő Kurdi Kata (Nyergesújfalu), a legjobb férfi főszereplő Papp Csaba (Szolnok), a legjobb előadás a Don Bosco Gálán a kazincbarcikai Don Bosco Szakiskola előadása volt.

A tartományfőnök kihirdette a februárban meghirdetett zenei pályázat nyerteseit is, valamint köszönetet mondott az Óbudai Kulturális Központ vezetőinek a szíves vendéglátásért és zökkenőmentes együttműködésért a centenáriumi év során, és az egyes iskolák műsorát előkészítő tanároknak. A résztvevő diákok mindegyike egy-egy szalézi karkötőt és egy szív alakú ismert kapott a Don Bosco Gála emlékére.

Lengyel Erzsébet

A tartományfőnök levele

Kedves Barátaink!

Don BOSCO Atyánk Tisztelői!

Bosco Szent János ünnepével megkezdődött a második száz év a magyarországi szaléziak életében. Köszönöm, hogy sokan együtt imádkoztunk, ünnepeltünk Nyergesújfalun. Öröm volt látni a magyar Szalézi Családot! Köszönöm a szervezők munkáját, lelkesedését. Sok helyen vehettem részt a Don Bosco atyánkat köszöntő eseményeken: szentmiséken és akadémiákon. Remélem, hogy iskoláink az ünnep fényében megerősödtek a Don Boscó-i pedagógia megvalósításában. Plébániáink, oratóriumaink a szalézi közösségi lelkiségben mélyülhettek el az ünneplés által.

Második szalézi évszázadunk kezdetén meg kell kérdeznünk, hogy milyen feladatok várnak ránk?

Az idej esztendőben ünnepeljük Boldog Sándor István vértanú, szalézi testvér születésének századik évfordulóját. Ez jó alkalom az Ő életútjának további tanulmányozására és lelkiségének mélyebb megértésére. Sándor István személye lehet a kulcs a magyarországi szalézi hivatás megerősítéséhez.

Sándor István a jeltelenségben ad jelet. Egyszerűsége, mindennapisága lelkiségének fontos része. Talán jeltelen sirban történet eltemetése is ezt fejezi ki. Boldogunk sírját azért a nehézségek ellenére is igyekszünk megtalálni, de a jelenlegi helyzet nem kecsegtet sok sikerrel.

Már most el kell kezdenünk készülni Bosco János születésének 2015-ös bicentenáriumára. Hívom a közösségeinket, gondolkozzanak el, hogyan tudnak hozzájárulni az ünnepléshez! Kérem a szaléziakat, a munkatársakat, a SZALIM-ot és minden más csoportot, hogy helyi és tartományi szinten kezdjük el előkészíteni Don Bosco kétszázadik születésnapjának eseményeit!

Közben Rómára figyelünk, ahol hamarosan összeül a rend 27. Egyetemes Káptalana. Ez a grémium lesz hivatott kiválasztani az új rendfőnök személyét. Kísérjük imádságunkkal a gyűlés munkáját! Végezetül már most szeretettel hívok mindenkit, hogy 2014 május 24-én, szombaton, gyűljünk újra össze Péli-földszentkereszten és Don Bosco ragaszkodó, fiúi szeretetével köszöntsük együtt égi édesanyánkat, Máriát, a Keresztények Segítségét. Szalézi tartományi búcsunk lesz a következő tartományi lelkiségi és közösségi programunk.

A Szalézi Család minden tagjára, munkatársainkra, jötevőinkre, támogatóinkra és minden kedves Don Bosco tisztelőre kérem a Segítő Szűz anyai áldását!

Don Boscóban szeretettel
P. Ábrahám Béla SDB
tartományfőnök

Tartományi statisztika

A Szent Istvánról elnevezett Magyar Szalézi Tartományban 2013. december 31-ig 35 rendtárs van a következő módon: 2 novícius, 3 ideiglenes fogadalmas és 30 örök fogadalmas.

Csoportok szerint: 2 novícius, 6 kisap (klerikus, seminarista, testvér) ideiglenes fogadalmossal, 1 testvér örök fogadalmossal és 26 pap örök fogadalmossal. A legfiatalabb Velkey István, aki 24 éves, a legidősebbek közül pedig ebben az évben hárman vannak, akik 1928-ban születtek, vagyis idén betöltik a 86. életévüket: P. Bíró Lóránt, P. Frank Pál és P. Halász István.

A tartományban a szerzetesek átlag életkora 50 év.

Az előző, 2013. év

legfontosabb eseményei:

Prenoviciátus: 3 fiatal, Fekete Csaba László, Juhász Márton és Tóth Péter 2014. január 3-án kezdték a prenoviciátust Kazincbarcikán.

Noviciátus: 2 novícius, Kovács Sándor és Velkey István 2013. szeptember 8-án kezdték meg a noviciátust Genzano di Romában (Olaszország).

Fogadalomtétel: Jani Áron és Oláh Győző Rómában, 2013. szeptember 8-án letette az első fogadalmát. Kirner Gábor Budapest-Óbudán, 2013. augusztus 24. megújította fogadalmát. Fülöp Tibor Budapest-Óbudán, 2013. augusztus 24. letette az örök fogadalmát.

Három rendtárs elköltözött a mennyeországba:

P. Tarjányi Ferenc (* Kiskunfélegyháza, 1932. szeptember 14. + Székesfehérvár, 2013. január 17.) 81 éves korában.

P. Bösze József (* Vásárosmiske, 1924. február 9. + Szombathely, 2013. július 17.) 89 éves korában.

P. Nagy Ferenc (* Akasztó, 1920. október 13. + Székesfehérvár, 2013. szeptember 26.) 93 éves korában.

Szentelések:

S. Gnana Prgasam Derosi Raját és S. Quadros Lytton Ervantót Budapest-Óbudán 2013. június 23-án diakónussá szentelte Mons. Varga Lajos váci segédpüspök.

D. Nguyen Hai Ly Jakobot és D. Tran Dinh Biet Pált Szombathelyen 2013. április 1-jén pappá szentelte Mons. Veres András szombathelyi megyéspüspök.

D. Pham Quoc Thai Hung Savio Domonkost és D. Salagala Rajesht Kazincbarcikán 2013. július 13-án pappá szentelte Mons. Ternyák Csaba egri megyéspüspök.

Magyar szalézi Boldogunk születésének századik évfordulója tiszteletére a Szent Istvánról elnevezett Magyar Szalézi Tartományban 2014. április 1-jén kezdetét veszi a Sándor István emlékévé.

A Szalézi Értesítő következő száma májusban jelenik meg.

Isten számomra egy jószágos atya

Fontos tudnivaló

Sok írásom között hiába keresed a lelki naplót, leírást, ami valami belső útikalauz lehetne, önéletrajzot, ami a lelkiiségem tükréül szolgálhatna. Mindez nem az én stílusom.

Talán a földművesek tartózkodó természete, vagy a neveltetésem miatt nem tudtam megnyílni. Inkább a szívemben akartam megőrizni a tapasztalataim, az apostoli küzdelmeim és győzelmeim emlékét, mintsem a nyilvánosság elé tárni.

A könyveimben és a beszédeimben ezért nem találsz sem bizalmas dolgokat, sem kinyilatkoztatásokat az Istennel és az Ő misztériumával való személyes kapcsolatokról.

Márpedig biztosíthatlak téged, hogy az egész lényem egy a természetfölöttivel való bensőséges kapcsolatban született, növekedett és fejlődött. Ha a világ volt az én próbakövem, akkor a hit volt rá az én hívői válaszom. Azt szoktam mondani: „A legkeményebb próbák közepette erős istenhitre van szükség.”

Ezt mondogattam mindenkinek, elsősorban magamnak.

Erőt adó bizonyosságok

Van egy bizonyosság, ami mindvégig vezetett: mindig mindenben éreztem valamiféle garanciát odafönről. Ismertem a korlátaimat, mégis éreztem, ahogy szívemben a bibliai szolga tüze ég, a próféta elhivatottsága, aki tudja, hogy nem menekülhet el az isteni akarat elől. Amikor az „álmairól” beszéltem, sosem használtam a bibliai „jövendölés” kifejezést, bár mindig is úgy gondoltam, hogy ezek hiteles égi üzenetek, amelyeket bölcs alázattal és figyelemmel kell kezelni. Amikor érett felnőttként újraolvastam apostoli tapasztalataimat, megdöbbenem, egyfajta szédülés fogott el, evangéliumi csodálat, amely azt kiáltotta velem: „Egy szegény pap voltam, mindenki elhagyott, s mi több, megvetettek és üldöztek! Jót akartam tenni... A szegény pap eme gondolata akkor csupán egy álom volt, de a Jóisten megvalósította, beteljesítette annak a szegénykének a vágyait. Aligha tudnám elmondani, hogyan történt mindez. Én magam sem tudom megmagyarázni. Csak azt tudom, hogy Isten akarta így.”

Egy mondat vezetett engem, amelyet oly sokszor hallottam édesanyám szájából: „Az Úr kezében vagyunk, aki minden édesapa közt a legjószágosabb, aki szakadatlanul vigyázza a mi javunkat, és tudja, hogy nekünk mi a jó, s mi nem az.”

Igencsak nagy adag hitre, bátorságra és az isteni gondviselésbe vetett bizalomra volt szükségem; s ebben nem is volt hiányom, még ha az életem vége felé így is meggyőnom majd: „Ha százszor több hitem lett volna, százszor többet tehettem volna, mint amennyit eddig megtettem.”

Istenbe vetett boldog, gyermeki bizalommal néztem szembe az

élettel és minden kihívással, amit elém tárt. Már 1847-ben írtam a fiaimnak egy imádságos és keresztény neveléssel kapcsolatos könyvet, amelynek *A felkészült ifjú* címet adtam. Egy igazi *bestsellernek* ígérkezett, találó stílusával és tartalmával: „Nem csak azért születél erre a világra, hogy szórakozz, meggazdagodj, egyél, igyál és aludjál, ahogy azt az állatok teszik. A te célod, hogy szeresd az Istenedet.” A keresztény embert egy vándorhoz hasonlítottam, „aki az Ég felé tart”. Az én szememben az Isten és az Ég lényegében egy és ugyanaz. Azt akartam, hogy a gyermekeim „boldogok legyenek az időben és az örökkévalóságban is.” Amikor úgy beszéltem Istenről, mint „irgalmas és gondoskodó Atyáról”, az imámat más hangon mondtam. Imám általában egyszerű és a szívemből szól, és nem változtatok a hanglejtésemem. Ám amikor kimondtam a *Mi Atyánk* szavakat, másképpen hangsúlyoztam – a jelenlévők is könnyen észrevehették – mert a szívemet rendkívül megrendítette. Az édesapám, Francesco halálát sirattam azzal a tiszta és kínkeserves fájdalommal, amit csak egy alig két éves kisgyermek képes átélni. Ez a haláleset vezetett engem egy olyan Isten misztériumához, aki sosem hagyja magukra a fiait, és az életem ezen első éveitől kezdve úgy fordultam felé, mint egy jószágos és irgalmas Atya felé.

Egy egész életre szóló feladat

Fel szeretnék fedni számodra valamit a benső világomból. Ez talán az egyik ritka fény sugar, ami által megmutatkozom. Azokkal a szavakkal élek, amelyeket 1854-ben már leírtam. „Mikor a szent szolgálat ezen formáját választottam, minden fáradozásomat Isten nagyobb dicsőségéért és a lelkek üdvösségéért akartam felajánlani, azért akartam küzdeni, hogy ennek a földnek tiszta szívé polgárai legyenek, és hogy egyszer majd a Mennyország méltó lakói lehessenek. Segítsen meg az Isten, hogy az utolsó lélegzetemig folytathassam a munkám. Így legyen”.

Ezek a súlyos szavak az egész életem végső tervévé váltak, és ezeket sosem szegtem meg. A *felkészült ifjú* című könyv bemutatásában egy nagyon merész, de legfőképpen igaz kijelentést tettem: „Kedveseim, mindannyiőtokat szívből szeretlek, és elég tudnom, hogy fiatalok vagytok, hogy szeresselek titeket. Biztos vagyok benne, hogy sok olyan tanácsokkal teli könyvet találtok, amiket nálam jóval erényesebb és tanultabb emberek írtak, de nehezen találnátok olyat, aki nálam is jobban szeret benneteket Krisztusban, és aki

a ti valódi

boldogságokat kívánná”.

Mindig is a fiatalokért dolgoztam, akkor is,

ha történetesen komoly bizonytalanságban voltam. Nemrégiben (most 1846 júliusában vagyunk) fizikailag összeomlottam, és már szinte a halálomon voltam. Majd egy rövid lábadozás után, amit Becchiben töltöttem, visszatértem Torinóba. Ott volt egy hosszú és nehéz beszélgetésem a kedves Barolo örgrófnival. Nos, örülök, hogy ma ismét kimondhatom azt a világos állásfoglalásomat, amit akkor tettem nagylelkű jótevőmnek (aki a saját fiaként szeretett, bár neki sosem született gyermeke). Az az „igen” hivatalos volt és végleges, az én „hiszekegy”-em a fiatalok javára. És pont ma, látva a több mint 130 országban elterjedt Kongregációt: „Az életemet a fiatalok üdvösségének szentelem. Köszönöm az ajánlatát, de nem térhetek le arról az útról, amit az isteni gondviselés nekem szánt.” Mindenféle emberi segítség nélkül átadtam magam annak, „amire az Úr engem hivatott.”
M megbízta az Úrban, aki mindig is az én jószágos „atyám” volt.

*Bollettino Salesiano 2014/1
Fordítás: Sárközi Jáhél*

MAGYAR SZENTEK ÉS BOLDGOK II. KÜLÖNLEGES BÉLYEGSZETT

A Magyar Posta Zrt. várhatóan február 25-én bocsátja forgalomba azt a bélyeget, amelyen Boldog Sándor István szalézi vértanú testvér látható. A filatéliai sorozat következő darabja három olyan vértanúnak állít emléket, akik a kommunista diktatúra áldozataként vesztették életüket. Sándor István mellett a sorozatban Boldog Meszlényi Zoltán Lajos püspök és Boldog Bogdánffy Szilárd szerepel. A kibocsátás különlegessége, hogy a kisív alapváltozata mellett speciális változat és egyszín-nyomat is megjelenik. A bélyeget Kara György tervei alapján a Pénzjegynyomda gyártotta. Az újdonság kapható a nagyobb postákon valamint a Filapostán, de megrendelhető a Magyar Posta internetes áruházából is. Névérték: 1.200 Ft, a szett eladási ára 3.990 Ft Példányszám: 30.000 db (alapváltozat), 10.000 db (speciális változat), 5.000 db (egyszín-változat).

Idei díjazottaink

Don Bosco-díj

Lengyel Erzsébet
szalézi munkatárs

Savio Domonkos-díj

Zachárné Kertész Eszter
szalézi animátor

Sándor István-díj

Lux Ambrus
szalézi munkatárs

A Magyar Szalézi Tartomány díját szalézi sajtóreferenseként kapta. 2005 óta végzi a Szalézi Értesítő szerkesztését, emellett tevékenyen segédkezett a pélföldszentkereszt Szalézi Rendházban és a nyergesújfalui oratóriumban is.

A SZALIM által alapított díjat, amelyet eddig csak fiúknak ítéltek oda, most a gyógypedagógus és ifjú feleség a Don Bosco Nővérek mogyoródi oratóriumában kifejtett sokéves áldozatos, odaadó munkájának elismeréséül kapta.

Az idén alapított, kimondottan pedagógiai tevékenységért adható díjat a kazincbarcikai Don Bosco Szakiskola, majd a nyergesújfalui Szalézi-Irinyi Középiskola igazgatója a szalézi nevelés terén végzett példa értékű tevékenységéért kapta.

Korunk szentje

Don Bosco

(1815 – 1888)

Negyven éve, 1934. április 1-én, XI. Pius a szentek sorába emelte az egykori piemonti kis pásztorfiút, Don Boscót.

Szellemének hatalmas szárnyai a kultúrharc dühöngésének idején ölelték át a világot. Életét szentelte annak bebizonyítására, hogy az igazi műveltség édesanyja az egyház. Chesterton így jellemzi egyéniségét: „a kereszténység gigászi titka.”

Kiadja az első katolikus almanachot, az első olasz katolikus irányú regényt. A „munkatársak” szervezetében megalapozza a Katolikus Akciót. Megbecsülhetetlen szolgálatokat tesz az egyház és az állam közötti feszültségek megvitatása terén. Kapcsolataiban őszinteség és apostoli nyíltság jellemzi. Rattazzi, Cavour, Vigiliani és más miniszterek egyenrangú félként tárgyalnak vele, a meggyőződés mélységét és őszinteségét becsülve benne leginkább. Sikerül is elérnie, hogy a kormány hozzájáruljon harmincnégy püspöki szék betöltéséhez, és az ő közbenjárására ülhet össze Rómában az a konklávé, amely megválasztja XIII. Leót. Egész Olaszország ezen a néven ismeri: a „Vatikán Garibaldija”. Jelentős érdeme van a Rerum novarum megjelenésében is. Csodálatos életében megelevenedik a Legenda Aurea nem egy színes esete. Egész életén átsugárzik Krisztus egyénisége. Találón írja róla Huysmans: „Senki sem élte át jobban az evangélium szellemét... Tizenharmadik századbéli embernek látszott, és senki sem volt nála modernebb.” „Egész élete egy csoda” — mondja XIII. Leó. Szinte természetes tehát, hogy Victor Hugó imáit kéri, és a hitetlen Rattazzi miniszter a század legnagyobb szentjének nevezi. Jörgensen szerint: „Gyümölcséről ismerjük meg a fát. És Don Bosco a latin kereszténység fáján úgy pompázik, mint egy teljesen megérett gyümölcs.”

A XIX. század a forradalmak és a szociális kérdés százada. Don Bosco is látja az égető problémák megoldásának szükségességét. Egészséges munkástársadalmat akar, amelynek megvan a kellő műveltség-

ge, szakképzettsége, és éppen hozzáértése folytán nem marad értéktelen tömeg. Különösen fájó szívvel nézi a fiatalság elzüllesztését, s úgy érzi, hogy a nyomornak és a fertőnek ebben a világban tennie kell valamit. Az elhagyott és munkásfiatalok részére ipariskolákat és kollégiumokat alapít. Megnyitja az első napközi otthonokat, esti iskolákat és analfabéta tanfolyamokat. Harcol a déli munkaszünetért. Sorra látogatja a műhelyeket, hogy beszéljen a munkaadókkal, és biztosítsa a fiúk jogait. 1861-ben megkezdte a „colonia estiva”-k rendezését, amelyek a mai nyári táborozások ősei. Néhány hétre kiviszi növendékeit a hegyek közé. A szabad ég alatt vagy valamilyen pajtában ütik fel tanyájukat. Színdarabokat is rendeznek a körjük gyülekező falusiak számára, és a hegyoldalak harsogva verik vissza zenekaruk muzsikáját. A szociológia bűvárai Bion zürichi lelkipásztor nevéhez fűzik az első ilyen táborozást, ő azonban csak 1876-ban, Don Bosco kezdeményezése után tizenöt évvel indítja meg mozgalmát. Szentünk nem fogadja el a püspöki méltóságot, visszautasítja a lovagi címet, de büszkeség tölti el, amikor Torino utcáin így nevezik: a csavargók vezére. Szociális munkásságának lényegét jól jellemezhetjük saját szavaival: „Amikor az elhagyott ifjúságot magam köré gyűjtöm, s azon fáradozok, hogy a családnak jó gyermekek, a társadalomnak művelt embert alakítsak, egész világosan megmutatom, hogy művem és működésem korántsem ellensége az új intézményeknek és a közéleti berendezkedésnek, hanem ellenkezőleg, hozzájuk alkalmazkodik és javukra szolgál.” XI. Pius is hangsúlyozza: „Ezekben a dolgokban Don Bosco mindig a haladás előfutára akart lenni.”

Szentünk legnagyobb eredményeit nevelési rendszerével érte el. Ebben szervesen összekapcsolta a kikristályosodott ősi, keresztény hagyományt és a modern pedagógia elveit. Rendszeressé tette a testnevelési gyakorlatokat, az iskolába bebozsátotta az élő nyelveket, hangsúlyozta a szemléltetést, ipariskoláiban pedig sze-

P. Dr. Lukács István SDB

(1916-1982)

1916. január 31-én született Szegeden, tisztviselő családban. Elemi és középiskolai tanulmányait Kecskeméten végezte, majd magántanulóként érettségizett Esztergomban, a Bencés Gimnáziumban.

Már gimnazista korában belépett a szalézi rendbe. 1941-ben Péli-földszentkeresztben szentelték pappá.

A Pázmány Péter Tudományegyetemen magyart, történelmet és művészettörténetet hallgatott, az utóbbiból írta doktori disszertációját. 1946-ban tanársegédi meghívást kapott Alszeghy Zsolt professzortól, majd egyetemi adjunktus lett.

1948-tól a nyergesújfalvai rendi gimnázium tanulmányi vezetője. 1950-tól 1956-ig Szatmáron, azt követően pedig 1982. január 27-én bekövetkezett váratlan haláláig Esztergomban volt a Ferences Gimnázium tanára.

Több mint két évtizeden keresztül tevékenykedett a katolikus középiskolák magyar nyelv és irodalom, művészettörténet szakos szakfelügyelőjeként is.

Írásai 1943-tól különböző folyóiratokban jelentek meg, az Új Ember című katolikus lapnak évekig külső munkatársaként dolgozott. Szellemi hagyatéka még műértő feldolgozásra vár.

rephez juttatta a gépeket. Megalkotta azt a nevelői rendszert, amelyben egyforma szerepe van a szívnek és az észnek, a szabadságnak és a tekintélynek. Nem az volt a célja, hogy elfojtsa a gyermeki lélek ösztönös megnyilvánulásait, vigyázott azonban arra, hogy a kirobbanó erőket helyes mederbe terelje. Megtanította az ifjúságot arra, hogyan kell önmagában kiépítenie a fegyelmet. Azt az elvet vallotta, hogy át kell élni a gyermek világát, és az öröm a nevelő legjobb szövetségese. Nyomatékosan hirdette: „Adjatok a gyermekeknek teljes szabadságot az ug-rándozásra, a futkározásra, a jókedvű zajongásra.” Nevelési rendszerében a színház, az ének- és zenekarok igen gyakori szerepeltetése, a néha hetekig tartó

kirándulások mind a jókedvet akarják fokozni.

Don Bosco szerint is kell a tekintély, de ennek úgy kell megnyilatkoznia, hogy a lélek fejlődését szolgálja: ne bilincs legyen, hanem Isten felé vivő szárny. Ennek a tekintélynek külső megnyilvánulása az állandó felügyelet, amely abból áll, hogy „a növendékeken mindig ott öröklik az igazgató vagy a felügyelők éber szeme, akik mint szerető atyák beszélnek, minden eshetőségnél irányítást adnak, szeretettel figyelmeztetnek.” Helyesen mondja Weszely: „Don Bosco nem korlátozó felügyeletet akar, ellenkezőleg, oly légkört akar teremteni, melyben a növendékeknek teljes szabadságuk van, hogy egyéniségük minden tulajdonsága szabadon megnyilatkozzék.” Ennek a felügyeletnek állandó kísérőzenéje a szeretet. „Igyekeztek magatokat megszerettetni, ha azt akarjátok, hogy féljenek tőletek! Ne előljárók, hanem atyák legyetek!” — inti rendtársait. A nevelőnek le kell ereszkednie a gyermekekhez, nem

azért, hogy hozzá hasonuljon, hanem hogy fölemelje saját lelke színvonalára. Ezt azonban csak szeretettel érheti el, mert szeretet nélkül nincs bizalom, bizalom nélkül pedig lehetetlen a nevelés.

Don Bosco szeretetének föladata megkönnyebbiteni a végső cél elérését, ehhez pedig a legszükségesebb eszköz a szentségek vétele és a Mária-tisztelet. Gyakran és határozottan hangsúlyozza, hogy az önkéntes gyakori szentáldozás és szentgyónás a tartóoszlopai annak a nevelőintézetnek, amelyben azt akarjuk, hogy meglegyen a szeretet. Ez a titka annak, hogy Cesare Lombroso, a híres torinói kriminológus így nyilatkozhatott: „A szalézi intézetek a bűnözés megelőzésére és elhárítására lángelmével megtervezett olyan erős hatalmat jelentenek, amilyen még Itália területén sohasem volt, s amely a maga nemében egészen egyedülálló.” És ezt az eredményt szentünk a fizikai büntetés teljes kiküszöbölésével érte el. A leghatározottabban hangsúlyozta, hogy módszere „az ésszerűsége-

gen, vallásosságon és szereteten alapszik, ezért kizár minden erőszakos büntetést, és igyekszik távol tartani még az enyhe büntetéseket is.”

A modern pedagógiának egyik legszebb hajtása az aktivizmus, amely szembehe-lyezkedve az elvont okoskodással, öntevékenységgel akarja a növendékeket értékes egyéniséggé alakítani. Don Bosco már 1854-ben közli nevelési rendszerét, s ebben megtalálható a pedagógiai aktivizmus minden lényeges összetevője. Ezeket az egészen modern elgondolásokat méltatta szentté avatási beszédében XI. Pius pápa, hangsúlyozva a következőket: „Legfőbb célja az volt, hogy megacélozza a lelket, az ösztönöket rendbe szedje, a jó képességeket fejlessze, és az egész embert az erény, a becületesség és jószág eszményi mintaképe szerint alakítsa. Egyedül ez a tökéletes és mindent felölelő nevelés, amely az egész embert felkarolja.”

Új Ember, 1974. április 7.

Sándor István—nap Velencében

December végén az egész Észak-Kelet Olaszországot magába foglaló óriási tartomány Sándor István-napot tartott, melyen karácsony és újév között szinte minden rendtárs részt vett. Az eseménynek a tartományfőnökség és az egyik legnagyobb intézmény, a Velence szárazföldi városrészében, Mesztrében található új szalézi egyetem adott helyet. Maga az ünnepnek a gondolata akkor született meg, amikor tíz olasz rendtárs a boldoggáavatás után Budapestről hazafelé utazva nagy lelkesedésében már a kisbuszban elhatározta, hogy szervez az otthon maradt rendtársaknak egy alkalmat, hogy Boldog Sándor Istvánt megismerhessék, tisztelhessék.

Mivel karácsonyi szünet volt, így szinte az összes, még kezdeti formáció alatt álló, egyébként távolban élő fiatal rendtárs is jelen lehetett: a novíciusok Torino mellől, a posztnovícius Naveből és a teológusok Rómából.

Pierluigi Cameroni, a rend posztulátora előadásában megismertette Sándor István életét és lelkiségét, illetve a magyar szaléziák helyzetét a negyven év elnyomás alatt. Jean Paul Müller testvér, a rend egyetemes ekonómusa szépen összefoglalta, miként élhetjük meg ma a szegénységet és a két másik fogadalmat, akár testvérek vagyunk, akár atyák, illet-

ve milyen kihívások elé állít minket a mai világ.

A szentmisén érdekes volt látni, hogy bár csak szaléziák vettek részt az ünnepségen, mégis a hatalmas intézmény kápolnája egyik fele atyákkal, másik fele testvérekkel és a kezdeti formációban lévő rendtársakkal telt meg.

Teljesen természetes volt, hogy bár elhú-

zódott az ünnepség, mégis a késői ebéd alkalmával az asztalközösségben is folytatódhatott a együttlét, jellegzetesen szalézi vidámsággal, felhőtlen beszélgetésekkel, énekléssel.

Magyarországról a tartományt két testvér képviselte, Nádudvari Géza és Kirner Gábor, akiknek ráadásaként a helyi rendtársak megmutatták a karácsonyi napfényben, majd esti világításban pompázó művészeti alkotásoktól hemzsegő Velencét, melyben most is turisták hada bolygott.

Nádudvari Géza

Velence — A Sándor István emléknapon a Magyar Tartományt Kirner Gábor és Nádudvari Géza testvérek képviselték.

Testvériskolai kapcsolatok

A nyergesújfalui Szalézi-Irinyi Középiskola eredményesen pályázott a TÁMOP – 3.3.14.A-12/1 „Hazai és nemzetközi testvériskolai kapcsolatok kialakítása” című pályázatán, amely során a kazincbarcikai Don Bosco Szakiskola diákjaival szeretnének szorosabb, valós kapcsolatot létrehozni. A pályázat célja olyan projektek megvalósításának támogatása, amelyek az országhatáron belüli testvériskolai kapcsolatok kialakításával, közös programok megvalósításán keresztül hozzájárulnak a gyermekek kompetenciájának (szociális, életviteli, kommunikáció, stb.) fejlesztéséhez, ismeretanyaguk bővítéséhez.

Mi volt az, aminek láttán felcsillant a szeme, amikor elolvasta ennek a pályázatnak a kiírását?

A pályázat országhatáron belüli és határon túli, az Európai Unión belüli testvériskolai kapcsolatok felvételét támogatja. Mi a határon belüli kapcsolatfelvételt céloztuk meg. A Don Bosco Szalézi Társasága fenntartásában az országon belül több iskola is van, és nekünk ez egy ki-

váló alkalom arra, hogy nem csak névlegesen, hanem valósan is testvériskolai kapcsolatot tudjunk teremteni a kazincbarcikai Don Bosco Szakiskolával, amire eddig a nagy földrajzi távolság miatt nem volt lehetőség.

Miről szól egy ilyen testvériskolai program, hogyan képzeljük el ezt a kapcsolatot?

Maga a pályázat arról szól, hogy rendszeres közös kulturális programok induljanak el. Tíz olyan találkozóra lesz lehetőség, amelyeken múzeum- vagy színházlátogatás is szerepel — a mi esetünkben Budapesten érdemes ezekre sort keríteni. Szeretnénk, hogy a két intézmény diákjai tényleges kapcsolatot tudnának teremteni egymással.

A pályázatnak egy nagyon fontos kitétele, hogy legalább az egyik intézményben halmozottan hátrányos helyzetű fiatalok legyenek. Ez nálunk megvalósul, ugyanis Kazincbarcikán a Don Bosco Szakiskolába túlnyomórészt hátrányos helyzetű fiatalok járnak, míg a nyergesújfalui iskolában csak elvétve vannak hátrányos helyzetű diákunk.

Rendkívül alkalmas ez a pályázat arra, hogy a különböző élethelyzetű diákok megismerjék egymás életét, tanulási, életkörülményekbeli különbözőségeit.

De az eltérések mellett sok minden közös bennünk. Egyik nagyon fontos közös pont például a szaléziság. Ebben a konkrét helyzetben az egyik fontos momentum volt, hogy hogyan éljük meg Kazincbarcikán és hogyan Nyergesújfalun ezt a szaléziságot, jelent-e ez nekünk valamit, tud-e többletet adni. Fontos, hogy a gyerekek a saját kérdéseikre a saját válaszaikat fogalmazzák meg.

A pályázat arra is alkalmas, hogy egy-egy alkalommal közös kirándulást szervezzünk egy harmadik helyen, ahol egy közös rendezvény keretében találkozhat-

nak, de ugyanilyen közös rendezvény lehet egy öt-öt napos nyári táborozás, ahol még jobban el tudják mélyíteni a kapcsolatokat.

Emellett vannak olyan pontok is a pályázatban, mint a hátrányos helyzetű gyerekek tantárgyi fejlesztése, ami lehet egy fajta tehetséggondozás vagy korrepetálás is. Kazincbarcikán inkább a felzárkóztatás hangsúlyos, Nyergesújfalun a felzárkóztatás és a tehetséggondozás is.

Van olyan programelem is, hogy vendég-előadó meghívásával előadásokat szervezünk az Európai Unióval kapcsolatos ismeretek bővítésére, az egészséges életmód népszerűsítésére, vagy a megelőzés, illetve az önkéntesség lehetőségeinek bemutatására, ami a Don Boscó-i pedagógiával ötvözve különös jelentőséget kap, de kötelező elemként szerepel a partner iskola bemutatása és megismertetése is. Ezekre az előadásokra a diákok fognak felkészülni.

A mi helyzetünkben még az is egy külön sajátosságként van jelen, hogy a kazincbarcikai iskolába nagyon sok cigány fiatal jár, a nyergesújfaluiban viszont sokan német nemzetiségi kultúrával rendelkeznek, így ennek a két kultúrának a bemutatása is nagyon izgalmas dolog lehet. Nagyon szeretném, ha az előadások során, illetve közös együttlét során előke-rülne például a cigány folklór, ennek megismertetése és betanítása a nyergesi diákoknak.

Vannak-e esetleg már konkrét tervek a nyári táborokkal kapcsolatban, vagy arról, hogyan lehet megvalósítani egy közös múzeumlátogatást?

Február elsejétől tizenkét hónapig zajlik majd a program és ezeknél a közös látogatásoknál elsősorban az időpont egyeztetése a lényeges momentum. A színházlátogatásnál nagyon előre kell gondolkodnunk, hogy melyik lenne az az előadás, amelyik mind a két iskolának megfelelő, illetve olyan színház, amely be tud fogadni bennünket. A múzeumok esetében ez könnyebb. Azt szeretnénk, ha ezekre a közös találkozásokra a diákok már előre készülnének a kiállítási anyagok tematikus feltérképezésével, ilyen módon egymásnak is be tudnák mutatni a látottakat. Így összekötnénk a tanulmányi kirándulást és a testvérintézményi ismerkedést.

Nagyon nagy jelentősége van annak, hogy a pályázat révén az utazási költség, a belépők, esetenként az étkezések is biztosítottak, ezért ez nekünk nagy lehetőség, hogy szorosabbra fűzzük a kapcsolatot, amit eddig a földrajzi távolság miatt nem tudtunk megvalósítani.

A két iskola diákjai és tanárai találkoztak-e már korábban is?

A kollégák tantestületi szinten már találkoztak közös pedagógiai konferencia illetve tartományi program keretében, de már arra is volt alkalom, hogy a két iskola tantestülete látogatást tegyen egymás intézményében. A diákoknak lehetőségük volt találkozni például azon a szalézi focikupán, amelyet minden évben megszervezünk, és amelyre rendszeresen beneveznek a barcikai diákok is, illetve a közös ünnepek alkalmával, ahol a diákjaink is képviseltették magukat egy-egy műsorszámmal. Az ilyen tanulók száma nem túl nagy, abban bízom, hogy a program keretében sokkal több diák kap majd közvetlen információt Kazincbarcikáról, a Don Bosco Szakiskoláról, az ottani szaléziakról, és ugyanúgy fordítva is.

Említette a megelőzést. Tudtak-e találni a pályázatban lehetőséget arra, hogy a szalézi lelkület és pedagógia is megjelenjen?

Mindenképpen, minden program keretében ennek ott kell lennie. A diákok esetében fontosnak tartom, hogy a szociális készség, az együttműködés, a tolerancia, a nyitottság Isten felé — hiszen mindkét iskolába sokan járnak, akik nem vallásosak — és a másik ember felé nyitás kézzelfogható legyen. Mit értek ez alatt? Mindkét iskolában nagy hangsúlyt fektetünk az önkéntességre, arra, hogy éreztessük és megtapasztaltassuk a diákokkal azt, hogy jót tenni jó, van értelme másokért élni. Egyeseknek ez hangzatosnak tűnhet, de hála Istennek nagyon pozitív tapasztalataink vannak. A nyergesi diákoknak lesz lehetőségük arra, hogy ezen a programon keresztül megismerjenek olyan gyerekeket, akik halmozottan hátrányos helyzetűek, ha megismerik az életkörülményeiket és megtapasztalják, hogy mindezek ellenére ezek a diákok mégis megpróbálnak tisztességesen helytállni, tisztességesen tanulni. Fordítva is fontos, hogy a kazincbarcikaiak is felismerjék, hogy a mi diákjainknak is vannak problémáik, nem biztos, hogy ugyanolyan jellegűek, de vannak, és ebben is a közös nyelv pont a szalézi lelki-ség, a szalézi pedagógia, a Krisztus iránti szeretet megélése, ami segíthet, hogy hasonló értékrend alapján igyekezzenek a problémáikra választ keresni. Gimnázium lévén Nyergesújfalun elsősorban a továbbtanulás a cél, ami ösztönző minta lehet a kazincbarcikai diákok számára, ami igazolja, hogy nem kell ettől félni, nem lehetetlen bejutni akár főiskolákra, egyetemekre és belátják, hogy igenis érdemes tanulni.

Köszönetnyilvánítás

A láthatóvá váló szeretet

A Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola minden évben adventi vásárt rendez, aminek bevételét egy intézménynek vagy szervezetnek adja át. A legnagyobb meglepetésünkre és örömünkre idén a nyergesújfalui Szalézi-Irinyi Középiskola részesült a kedves ajándékozásban.

Várnai Jakab rektor úr mesélte, miközben átadta a mintegy hatvanezer forint értékű adományt, ami a vásár bevételéből gyűlt össze, hogy valaki ötven rúd bejglit vitt be a főiskolára úgy, hogy nem is tudják ki volt az. Az anonim adakozóval együtt mi is valljuk és kívánjuk, hogy „a jószívű adakozót szereti és megáldja az Isten”. Ezt a pénzüsszeget arra fordítjuk, hogy rá-szoruló gyermekek kirándulási költségeihez járulunk hozzá.

Sőt, a pénzüsszeget felül közel hatvan gyönyörű cipődoboz-ajándékosmagot kaptunk. A gyönyörű itt nem csak egy jelző, hanem a rendkívüli ízlésesen, szépen és odafigyeléssel elkészített csomagolást jelzi, melyből érződött az ajándékozók és csomagkészítők szívének szeretete. A csomagokkal az oratóriumba járó gyerekeknek szertütnk december 21-én ünnepi perceket, örö-müket pedig megosztottunk az iskola karácsonyi ünnepegén kollégáinkkal, diákjainkkal, a kapott Képes Bibliákat pedig örömmel vételeztük be könyvtá-runkba.

Mindezeket a kollégáim, diákjaink és az egész Szalézi Tartomány nevében nagyon köszönöm, különösen azt a figyelmességet és kedvességet, amit a rektor úron keresztül, a munkatársain át, az intézmény gondnokáig a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán kaptam.

Lux Ambrus

Elszabadult a pokol

December óta sorra érkeznek a hírek a drámai helyzetről a világ egyik legfiatalabb és legszegényebb országából, Dél-Szudánból, ahol a rövid ideig tartó viszonylagos békeesség után újra elszabadult a pokol. Dél-Szudán fővárosában, Jubában a szalézi szerzetesek, közösséget vállalva a szenvedő lakossággal, igyekeznek segíteni a menekülteknek, könnyíteni a nyomorúságon, elősegíteni a túlélést.

szerűltek a lakóhelyüket, ami mintegy 300-400 családot jelent.

Azért imádkozunk, hogy a béketárgyalások és a humanitárius beavatkozások enyhítsék a nehézségeket és biztosítsák, hogy a helyzet ne forduljon még súlyosabb válságba. Szükségünk van az isteni beavatkozásra. Jézus, a Béke Fejedelme érintse meg a vezetőket, parancsnokokat és a politikusok szívét, hogy felelős döntéseket hozzanak a szenvedő emberek számára, és az új nemzet javára.”

Isten még az ilyen tragédia közepette is képes meglepetést okozni: egy anya, kevéssel az érkezése után egy gyönyörű kislánynak adott életet.

Alig két évvel Dél-Szudán függetlenségének kikiáltása után 2013. december 15-én véres etnikai konfliktus tört ki a fiatal országban. Jelentések érkeztek a rohamosan növekvő erőszakról, mindez egy humanitárius válsághoz vezetett, amely egyre katasztrofálisabb. Az emberek hiányt szenvednek még a létfenntartáshoz szükséges alapvető eszközökből is. Elhagyott holttestek hevernek az utcán — nem lehetnek eltemetve, mert a lakosság fél a megtorlástól.

A harc megváltoztatta a főváros, Juba képét, egyre növekszik azoknak a menekülteknek a száma, akik kénytelenek elhagyni otthonaikat, városaikat és falvaikat. Válaszként erre a helyzetre a szalézi misszió kapuja továbbra is nyitva áll a menekültek és rászorulóik előtt.

A vizitátória vezetője, Ferrington atya azt mondja, hogy eddig a Gumbo szalézi missziót a fővárosban, Jubában megkímélték az atrocitások:

„Rendszeresen befogadjuk az erőszak áldozatait. Lényegében, védjük a törzsi családokat a heves támadásoktól.

Igyekszünk, a rendőrség védelme alatt, egyeseket kiküldeni az országból, míg másokat elkísérünk az ENSZ felügyelete alá. Eddig több mint száz családot fogadtunk be, főként nőket és gyermekeket Bor környékéről, ahol éves összecsapások voltak, nehéztüzérségi tüzzel. Igyekszünk juttatni nekik egy kis ételt, tiszta vizet és alapvető egészségügyi szolgáltatásokat. Sajnos nem vagyunk megfelelően felkészülve egy ekkora mértékű válságra. Megkíséreljük elérni azt a négy különböző csoportot, akik elhagyni kény-

A Don Bosco Gumbo szalézi művet Jubában 2006 óta vezetik a szaléziak, jelenleg négy szerzetes és tizenöt világi segítő működik itt. A plébánia 25 kilométeres körzetet foglal magába, ahol mintegy 2850 család él. Gumbóban általános iskolát, középiskolát és egy szakiskolát működtetnek a szaléziak. Jubán kívül még három helyen van szalézi misszió Dél-Szudánban (Wau, Tonj, Maridi).

Túlzsúfoltság és félelem

Az ENSZ jubai menekülttáborának befogadóképessége kevés a szükségletekhez képest. A szalézi plébániákról sokan találtak itt menedéket. Élelmiszerhiány van és rossz higiéniai körülmények. Az emberek szenvednek. A szaléziak és Jézus Szeretetének Nővérei látogatják őket, igyekeznek szerény orvosi ellátásban részesíteni a rászorultakat, amennyire a lehetőségek megengedik. A szalézi középiskolában még mindig mintegy 200-250 menekült van elszállásolva, főként nők és gyermekek, köztük terhes anyák is. A menekültek között vannak olyanok, akik tíz napig gyalogoltak, hogy menedéket találjanak. Szeretteiket, akik út közben meghaltak, az út mellett hagyták, temetetlenül.

Mindenkinek megvan a maga története. Sokuknak semmije sem maradt — nincs pénzük, nincs élelmük, nincs ruhájuk... Minden, amijük van, az rajtuk van. Sokan éheztek az út során, csak a kereske-

dőktől vagy azoktól az emberektől kaptak egy kis segítséget, akik mellett útközben elhaladtak.

Mivel a helyzet Dél-Szudánban nem stabil, sokan vették az irányt Kenya felé. Az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága (UNHCR) küldött három kamiont és egy buszt Nadapalba, a kenyai határ mellé azzal a szándékkal, a menekülteket a Kakuma* táborba szállítsák. De ez a nemzetközi szervezet is túlterhelt, nincs elég jármű, hiányzik az élelmiszer, a ruha, a menedékhely...

* A Kenyában található Kakuma Menekült Központban több mint 130 000 ember talált menedéket Afrika különböző államaiból. A Kakumában működő Szent Kereszt Plébánia a szaléziak vezetése alatt áll.

Az emberi méltóság mellett

A holokauszt szalézi története

Az elmúlt év számunkra igen emlékezetes marad, hiszen megünnepeltük, hogy az első szaléziak megérkeztek magyar földre és a számos program és ünnepség során a szaléziak újra ismertté váltak. Az emlékkönyvből megismerhetők az első magyar szaléziak és a ma élők életét, munkásságát. Iparkodtunk megismertetni az elmúlt éveket. Igaz, csak harminchét évig dolgozhattak itt a szaléziak, mert 1950-ben megszűnt hivatalosan létezni a magyar szalézi élet, de ezen rövid idő alatt rendtársaink hihetetlen lelkesedéssel tevékenykedtek. Kimagasló személyek alkották a Magyar Szalézi Tartományt, akikre ma büszkén emlékezünk.

Most szeretném bemutatni olvasóinknak azokat, akik a nehéz időkben példát mutattak nekünk bátor kiállásukkal. Amikor ezeket a sorokat írom, hazánkban a holokausztra emlékeznek az ország. Jó tudni, hogy ezen a téren is sokat tettek elődeink. Segítették, védtek, bujtatták házaikban a magyar zsidókat. Különösen két házunk vált híressé ezen a téren: a rákospalotai Clarisseum és a Bécsi úti Szent Alajos Rendház. Mindkettőben sokakat bujtattak a szaléziak.

A rákospalotai Clarisseumban kiemelkedett bátorságával az akkori tartományfőnök, Antal János és a ház igazgatója, Ádám László atya. Az archívumot kutatva sok személyes tanúságtételt találtam ebből az időből, így ezekre hagyatkozva, ezeket idézve szeretném bemutatni, miként mentették az atyák üldözött zsidó testvéreinket. Különösen kitűnik a többi közül az egyik beszámoló, amit Bíró Pálné írt le 1948. szeptember 8-án.

Így szól:

„1944. november 5-én megjelent az újságban, hogy a zsidó származású nőknek jelentkezniük kell Budán. Elhatároztam, hogy semmi körülmények között nem megyek Budára. Inkább öngyilkos leszek... Kétségbeesésemben eszembe jutott, hogy írok Rákospalotára Ádám László igazgató úrnak. Ő azonnal el is jött, emlékszem, november 10-én este, és én megkértem, hogy mentsen meg. Az atya erre följájlotta, hogy menjünk el hozzájuk, és azonnal el is vitt magával az intézetbe. Leírhatatlan volt az örömöm,

amikor elvitt csillag nélkül Rákospalotára.

Ott talákoztam két sorstársammal, akiknek már szintén menedéket adtak. Körülbelül egy óra múlva megint jött egy aszszony a tizenkilenc éves lányával. Ez időtől kezdve ott éltünk az intézetben, ahol nagyon jól éreztük magunkat.

Közben múltak a napok és hetek, és mind több és több üldözött érkezett. Minket a jóságos atyák szeretettel befogadtak, dacára annak, hogy tudatában voltak azon ténynek, hogy az életükkel játszanak, ha bennünket ott megtalálnak...

Ádám igazgató úr a jóságával annyira ment, hogy minden este meglátogatta a férjemet és a fiamat a Hungária körüti körletben. Egyszer szomorú hírrel volt kénytelen hazatérni: az egész századot elvitték Németországba. Ádám igazgató úr hintett a szívembe gyógyító írt jóságos, vigasztaló szavaival...

1944. december 13-ról 14-re virradó éjszaka jöttek a nyilasok és összeszedtek ötünket. Ugyancsak velük együtt elvitték a jóságos tartományfőnök urat, Antal Jánost (aki eléjük állt és nem akart kiadni bennünket), valamint a szakácsot, Simon József szalézi testvért. Mindnyájunkat bevitték az újpesti nyilas házba. Ott mindenünket elvették és irtózatosszerű verések és kínzó eszközök felhasználásával egyenként megkezdtek a kihallgatásunkat... Rám harmadiknak került sor. Rettentő nagy verést kaptam. Istennek különös kegyelme volt, hogy kibírtam a kínzásokat és ma is élek.

Utoljára a tartományfőnök urat hozták be a kínzó szobába, ahol a tőlük megszokott durvasággal, nem kímélve a papi méltóságot, rátámadtak és többek között azt mondták neki:

- Tudja-e, hogy mit követett el azzal, hogy zsidókat bujtatott, és mi jár ezért? ... Föbelöves!... Mit szól ehhez? Mire ő felemelt fejvel a következőket válaszolta:

- Ezután is csak azt tenném, hogy üldözött és bajba jutott embertársaimon segítenék, és ha ezért halál jár, Istennek ajánlom a lelkemet.

Engem, aki végighallgattam kijelentését, annyira megragadott a hősies kiállása, hogy imádkozni kezdtem magamban a

tartományfőnökért...

Életemnek ezen gyászos időszakának leírását azzal zárom, hogy azt, hogy életben vagyok, úgy én, mint a férjem és egyetlen fiam, a Jóisten után a szalézi intézet jóságos papjainak és közülük is elsősorban Ádám igazgató úrnak és a tartományfőnök úrnak köszönjük.”

Még több köszönő írás áll előttem, de ebből a tanúságtételtől is világosan kitűnik, hogy elődeink bátor szaléziak voltak. Méltó, hogy most, amikor annyit beszélnek a holokauszt áldozatairól, megismerjük a mi hős szalézi testvéreinket, akik éppen úgy, mint a kommunizmus nehéz napjaiban, a nyilas időkben is kiálltak az emberi méltóság mellett és védelmezték az üldözötteket.

Hivatás
Lengyel Ákos interjúja Ábrahám Béla atyával

Don Bosco iskolájába járni

Mit jelent a mindennapokban szalézinak lenni? Milyen örökök, milyen nehézségek fordulnak elő?

A mindennapok szaléziságának egy nagyon fontos része, hogy mindig tanulunk. Tanuljuk a közösségi életet, a közösségi imádságot, a közös munkát, egymás elviselését szeretetben, tanuljuk a közös küldetés megvalósítását, akár az egyéni munkavégzésen keresztül is, a helytállást, tanuljuk azt, hogy valamilyen szinten minden nap próbára vagyunk téve, vagy az egyéni gyengeségünk miatt, vagy a közösségben, vagy pedig a küldetésünkben, a fiatalok között. Minden nap szalézinak lenni azt jelenti, hogy minden nap Don Bosco iskolájába járni.

Hogyan élnek meg a szaléziak a szerzetességüket? Hiszen ha azt mondjuk, hogy szerzetes, akkor „egyen-ruhába” beöltözött papokat képzelünk el, akik folyamatosan imádkoznak közösségekben, kolostorokban... A szalézi is ilyen?

A szerzetesség nagyon sokszínű. Mi a kezdetektől fogva a világi papok stílusához, életritmusához közelebb álló szerzetes rend voltunk és vagyunk is, miközben ott vannak a napi pilléreinként a reggeli és esti közös imádságok, a közös szentmise, legalább napi egy közös étkezés, ami általában a vacsora. Ha ezek időnként el is maradnak, azt mindig tudatosítanunk kell, hogy arra kell törekednünk, hogy ezek a közösségi alkalmak megvalósuljanak. Jó, ha egy szerzetesnek fáj, ha mondjuk nem tud otthon lenni a vacsorán a többiekkel együtt és hiányérzete van ettől, és baj az, ha örül neki, hogy akkor nem kell ücsörögni ott velük, és csak gyorsan bekap valamit és megy a dolgára. Természetesen a szerzetesek közé is nagyon könnyen be tud költözni az egoizmus, a közömbösség és sok minden más is, tehát olyan lelkiület kell, ami erre érzékeny. Az a lényeg, hogy ne az általam elképzelt szalézi életet tartsam jónak, hanem az alapszabályaink és a szalézi hagyományunk által elének rajzolt szalézi élet legyen vonzó számomra.

Nagyon más szalézi szerzetes papnak lenni, mint világinak?

Bár Esztergomban a Főegyházmegye szentelt pappá, rögtön a szentelés után jelentkeztem a szalézi noviciátusba, így tulajdonképpen nem tudom. Néha annyira össze lehet keverni bennünket, hogy nem kevés fiatal is volt, aki azt mondta, hogy mivel ő nem akar a közösségben „nyüglődni” — és a közösség időnként tényleg egy nagy nyűg és nehézség tud lenni —, mivel ő nem akar anyagilag függni, mondjuk, egy közösségtől, vagy a szabadidejében, időbeosztásában függni egy közösségtől — gondoljunk csak arra, hogy az engedelmesség vagy a szegénység milyen akadály tud lenni bizonyos emberek szemében —, és aki ezt akadállynak tekinti, az menjen inkább egyházmegyes papnak, aki pedig úgy gondolja, hogy ez számára segítség és erőforrás a hivatásában, az menjen el szerzetesnek. Azt gondolom, hogy alapvetően más. Hiába van nagyon sok hasonlóság a világi pap és a szalézi között, lényegében mégis másról van szó, hiszen a szalézi valójában mégiscsak szerzetes.

Mennyire vonzó ez az életforma? Vannak-e friss hivatások?

Lelkiismereti kérdés lehet ez minden szerzetesnek, hogy vajon amit én ma tettem, mondtam, megnyilvánultam, vonzó-e egy fiatal számára? Vajon akinek a Jóisten szalézi hivatást adott, azt segítem-e, hogy ezt magában felismerje és megélje? Ismét

azt mondom: Don Bosco személye igenis vonzó, és Istennek legyen hála, most vannak fiatal magyarok, akik érdeklődnek a mi szalézi közösségünk iránt. Kettő van Rómában a noviciátusban, kettő van Rómában mint elsőfogadalmasként, hárman pedig itt, Magyarországon készülnek a noviciátusra. Bizunk benne, hogy jövőre is lesznek majd olyan fiatalok, akik mernek elindulni ezen az úton.

Aki nem ismeri a szaléziakat személy szerint, de mégis azt érzi, hogy vonzó ez a dolog, hol találkozhat a szaléziakkal? Hol nézzen utána?

Legegyszerűbb a szaléziak.hu honlapon és a Szalézi Értesítő újságon keresztül, amit a honlapon meg lehet rendelni, illetve a honlapon megtalálható címeken felkereshet bennünket. Legtöbb ember számára talán a leginkább elérhető Budapesten, Óbudán a Bécsi úton levő tartományfőnökség, ahová szeretettel várjuk a bekapogókat és az irántunk érdeklődőket.

Előfordul-e, hogy valaki valóban bekopog, hogy őt érdeklí, hogy mi is ez a műve Don Boscónak?

Van egy klasszikus példa — ő már örökfogadalmasként rendtársam Péliföldszentkeresztben, Nádudvari Géza testvér — mi szoktuk így leegyszerűsíteni az ő hivatását, bár ez nem volt ilyen egyszerű. Lényegében valóban volt egy olyan eset, amikor egyszer pénteken délután bejött a Bécsi úti rendház kapuján és azt kiabálta, hogy: „Kereselek egy szalézit, mert szalézi akarok lenni!” Persze, ennek volt már előtörténete, a ferences gimnáziumban, ahová járt, és mindenhol máshol, ahol szaléziakkal találkozott, csak éppen üres volt az udvar és ez olyan „klasszikus”. Azt gondolom, hogy akár így is lehet.

Aki a szalézi hivatásról gondolkodik, annak egy dolgot ajánlok vízvázalóként: hogy olvassa el Don Bosco életrajzát. És ha Don Bosco lelkesíti őt, akkor az gyanús. Gyanús, hogy moco-rog benne valami szalézi élet. Illetve nem egy ilyen mesebeli, túlidealizált Don Bosco kép, hanem tényleg az a valódi Don Bosco, aki ott izzad, fárad, küzd, csalódik, újra kezd — akit ez a Don Bosco lelkesít, és aki szeretne közösségben élni, ez két alapvetően fontos motívum, az kopogtasson be, és akkor elkezdünk beszélgetni, ezért imádkozni, ezen dolgozni, és majd kiderül, hogy milyen szinten van közöttünk a helye. Hiszen nem csak szalézi szerzetesek kellenek nekünk, szerzetes nővérek, hanem szalézi munkatársak és ifjúsági animátorok is. Aki az ifjúsági animátorság iránt érdeklődik, arról is több honlapon olvashat, leginkább a szalim.hu-n, az ifjúság saját honlapján.

Ha érdeklődsz a szalézi szerzetesi hivatás iránt, keresd **Vitalis Gábor szalézi atyát** telefonon: +36-20-434-8579 vagy e-mailben: vitalis.gabor@szaleziak.hu de személyesen is meglátogathatod a Római Katolikus Plébánián Kazincbarcikán (Dózsa György u. 35.)

DON BOREL
ÉS DON BOSCO
FOLYTATTÁK
A TRÉFÁLKOZÁST.

AKKOR
NEM TE VAGY
A GÓRÉ.
HOGY IS SZÓL
A HETEDIK
PARANCSOLAT?

NEM HÁT,
HANEM AZOK
A FIÚK OTT NI.
ÉN CSAK VESZEK
ÉS ELADOK.

A VÉGÉN DON BOREL ÁLDÁST
MONDOTT.

ELÉG MÁR!
ADJA VISSZA
A PÉNZÜNKET!

EGY PILLA-
NATI

1847 ELSŐ HÓNAPJAIBAN

NEM TÜRÖM,
HOGY A PAPOKHOZ
JÁRJI NEM MÉSZ
TÖBBET EHÉZ
A DON BOSCOHOZI
MEGÉRTETED?
KÜLÖNBEN... SZÉTVÉREM
A FEJEDET!

A SZELEMES
PÁRBESZÉD PIEMONTI
TÁJSZÓLÁSBAN FOLYT,
A FIÚK PEDIG
NÉVETEK.
BESZÉLTÉK ISTEN
TÖRVÉNYEIRŐL, KÁR-
TYÁRÓL, PÉNZRŐL,
A TISZTA LELKIIS-
MERET ÖRÖMÉRŐL.
A KIRABOLTAKNAK
ELKEREKEDETT
A SZEME.

AMIKOR KIMENTEK
AZ UDVARRA...

ITT A
PÉNZETEK. ÉS
FOGADJÁTOK
EL EZT A KIS
UZSONNÁT.

DE KI
MAGA?

HOVÁ
KERÜLTÜNK
MI?

A NEVEM
DON BOSCO. ÉS EZ
AZ ÉN ORATÓRIUMOM.
GYERTEK EL MÁSKOR
IS, LEHET JÁTSZANI,
ÉS MINDEN NAP
KAPTOK UZSON-
NÁT IS.

A FIÚ RÉMÜLTEN FUTÁS-
NAK EREDT AZ ORATÓRIUM
FELÉ.

HA
ELKAPLAK,
MEGOLLEKI!

AZ AJTÓT ZÁRVA
TALÁLTA.

DON BOSCO!
MARGIT MAMA!
NYISSÁK KI
GYORSAN!

DE NEM HALLJA SENKI. KÉTSÉGBEESÉSÉBEN FELMÁSZIK EGY NAGY EPERFÁRA AZ ORATÓRIUM AJTAJA ELŐTT.

MARGIT MAMA ÉPP AZ ABLAKHOZ MENT ÉS LÁTTA A FÁRA MÁSZÓ FIÚT ÉS A RÉSZEG APÁT DÜLÖNGÉLVE KÖZELEDNI. KIABÁLT ÉS EGY BOTTAL INTEGETETT DON BOSCO FELÉ.

HOL VAN A FIAM?

ITT NINCS.

ERŐSZAKKAL FELTÉPTE A SZEKRÉNYEK AJTÁJÁT ÉS KUTATNI KEZDTE.

DE IGEN, ITT VANI HA MEGTALÁLOM, VÉGEZEM VELE!

EZ AZ ÉN HÁZAM. TŰNJÖN INNEN, VAGY HÍVOM A CSENDŐRÖKET.

ÉN MAGAM MEGYEK A CSENDŐRÖKÉRT, AKKOR MAJD VISSZAADJA A FIAMAT.

RENDBEN, MENJÜNK EGYÜTT. ÚGYIS VAN EGY KIS MONDANIVALÓM AZ URÁKNAK.

A FÉRFINAK LEHETETT VALAMI RENDEZETLEN DOLGA A CSENDŐRSÉGGEL, MERT FENYEGETŐ SZAVAKAT MORMOLVA ELBALLAGOTT.

HA A FIAM MÉG EGYSZER BELEP IDE, DRÁGÁN MEGFIZETI!

GYERE LE, NINCS ITT SENKI.

MAGA KI?!

DON BOSCO VAGYOK. NE FÉLJ!

MA ÉJJEL ITT ALSZOL A KONYHÁBAN. HOLNAP PEDIG ELVISZLEK EGY JÓ GAZDÁHOZ EGY KÖZELI TELEPÜLÉSRE. UTÁNA MEGLÁTJUK.

EZ AZ ESET VÉLHETŐLEG HOZZÁSEGÍTETTE DON BOSCO T A DÖNTÉSHEZ.

MAMA, TÖBBEN A GYEREKEK KÖZÜL NEM TUDNAK HOVÁ MENNI ALUDNI. MI LENNE, HA BEFOGADNÁNK ŐKET AZ OTTHONUNKBA?

1847 MÁJUSÁBAN TÖRTÉNT. DON BOSCO MÁR AZ EGÉSZ PINARDI-HÁZAT BÉRBE VETTE. EGYIK ESTE SZAKADT AZ ESŐ, AMIKOR VALAKI ZÖRGETETT AZ AJTÓN.

GYERE BE. MIT AKARSZ?

ÁRVA VAGYOK. A VALSÉSTIA VÖLGYÉBŐL JÖVÖK. KÓMŰVES VAGYOK, DE MÉG NEM TALÁLTAM MUNKÁT. FÁZOM ÉS NEM TUDOM, HOL FOGOK ALUDNI.

ÜLJ ODA A TŰZHELY MELLÉ. MELEGEDJ FEL.

ÉS MOST HOVÁ FOGSZ MENNI?

NEM TUDOM. KÉREM, NE KÜLDJENEK EL.

BEFOGADNÁLAK, DE KI BIZTOSÍT, HOGY NEM VISZED EL A LÁBOSOKAT?

NEM, ASSZONYOM. SZEGÉNY VAGYOK, DE MÉG SOHA NEM LOPTAM.

MA ITT ALSZOL. ÉS ADDIG MARADSZ, AMEDDIG AKARSZ. DON BOSCO NEM FOG ELKÜLDENI.

EZ VOLT AZ ELSŐ ÁRVA FIÚ, AKIT DON BOSCO BEFOGADOTT. ÉVEK MŰLTÁVAL PEDIG TÖBB EZREN LETTEK.

A MÁSODIKKAL DON BOSCO A VIALE SAN MASSIMON TALÁLKOZOTT. KESERVESEN SÍRT.

MI TÖRTÉNT?

ANYÁM MEGHALT ÉS A HÁZIÚR KIDOBOTT, MERT NEM TUDOM KIFIZETNI A LAKBÉRT. MOST HOVÁ MENJEK?

GYERE VELEM.

A HARMADIK GIUSEPPE BUZZETTI KŐMŰVES INAS VOLT. DON BOSCO ŐT IS MEGHÍVTA, HOGY LAKJON NÁLA.

ITT AKARSZ MARADNI NÁLAM?

SZÍVESEN.

AKKOR BESZÉLEK A BÁTYÁDDAL.

EGYIK REGGEL DON BOSCO BORBÉLYHOZ MENT. EGY KIS INAS JÖTT A PAMACSCSAL, HOGY BESZAPPANOZZA AZ ARCÁT.

HOGY HÍVNAK?

CARLINO.

ÉDES-APÁD HOL LAKIK?

MEGHALT. CSAK ÉDESANYÁM VAN.

SAJNÁLOM. HA BESZAPPANOZTÁL, FOGD A BOROTVÁT ÉS BOROTVÁLT VÁLJ MEG.

TISZTELENDŐ, AZ ÉG SZERELMEREI! Ő MÉG CSAK SZAPPANOZNI TUD.

EGYSZER EL KELL KEZDENI, NEM IGAZ? NEM BÁNOM, HA RAJTAM KÍSÉRLETEZIK. KEZDD EL, CARLINO!

A FIÚ ÚGY REMEGETT, MINT A NYÁRFALEVÉL. DE AZÉRT MEGBOROTVÁLTA.

JÓL VAN, CARLINO! MOST, HOGY BARÁTOK LETTÜNK, SZERETNÉM HA MEGLÁTOGATNÁL AZ ORATÓRIUMBAN.

MI TÖRTÉNT VELED?

MEGHALT ÉDESANYÁM ÉS A GAZDA ELBOCSÁTOTT. NEM TUDOM HOVÁ MENJEK.

GYERE VELEM!

MAMA, ITT EGY ÚJABB GYEREK. KÉSZÍTS ELŐ MÉG EGY ÁGYAT.

LÁTOD, CARLINO, ÉN CSAK EGY SZEGÉNY PAP VAGYOK, DE AMEDDIG LESZ EGY DARAB KENYEREM, ELFELEZEM VELED.

ELSŐ NÖVENDEKEINEK DON BOSCO KÉT EGYMÁSBA NYÍLÓ SZOBÁBAN ADOTT SZÁLLÁST. A BERENDEZÉS EGYSZERŰ VOLT: NYOLC ÁGY, EGY FESZÜLET ÉS EGY MÁRIA-KÉP, AMELYEN EZ VOLT OLVASHATÓ: "ISTEN LÁT TÉGED."

FOLYTATJUK...

A szeretetkapcsolatok és a család védelmében

Don Bosco életrajzi visszaemlékezéseiből tudjuk, hogy korábban a nem megfelelő tartalmú könyvek, szórólapok jelentették az írástudó gyermekek, fiatalok számára az írott veszélyt. Mára ez kibővült és az internet, különböző számítógépes programok vették át ennek a helyét. A számítógépnek a fejlődést is segítő sok jól használható tulajdonsága mellett egyre több szakirodalmat olvashatunk annak negatív hatásairól, egyre több tudományos konferenciát is szerveznek e témakörben. A számítógép azonban nemcsak a gyermekek, fiatalok, hanem gyakran a felnőttek számára is ugyanezen veszélyeket rejtheti magában, melyek már az egész családot is érinthetik. A káros hatások alatt nemcsak az egyik szülő számítógép/internet függőségét értem, amikor az öröm forrása a számítógépes tevékenység, s már az érzelmvilág is beszűkül, a családdal is szinte elveszti az öröm- és szeretetkapcsolatát, amitől e kisközösség minden tagja szenved, hanem azt, amikor nyíltan, „a családért” jelszóval, de a valóságban ellene vétenek. Közvetlen a karácsonyt és a Szent Család ünnepét megelőző időszakban az internetes leveleim között az alábbi tartalmú tájékoztatást kaptam (nem idézem a teljes tartalmat, csak a lényegét!):

„Gyanítod, hogy megcsalnak, nem tudsz szabadulni tőle, rosszul alszol, megmérgezi napjaidat, akkor az én könyvemre van szükséged, melynek címe ....” (a levélben pontosan leírva a lelőhely megjelölésével). „Ígérem, ha elolvasod ezt a könyvet, hatalmas erőt fogsz érezni magadban ahhoz, hogy a sorsodat saját kezvedbe vedd. Nem a véletlen fogja megszabni házasságod, ...hanem Te leszel az, aki a biztos információkra támaszkodva, határozottan irányítod az eseményeket. ...Megnyugszol, életed és kapcsolatod stabilá válik, hiszen teljes biztonsággal számíthatsz a párodra, a szeretetére, a támogatására, a támaszára, a védelmére...”

Biztos? Hány család életét mértelyezi a féltékenység? Az állandó gyanakvás,

számonkérés, az ezt követő veszekedések, súlyosabb esetekben a titkon követések, a gyanúsított számára megalázó, állandó védekezésre kényszerítő magatartást váltanak ki. A mozgás és gondolat szabadságától is megfosztott fél elveszti a család nyújtotta örömforrást, az otthon nyugalomát, regeneráló funkcióját. Nem adhatja önmagát, mert a féltékeny fél elvárásainak megfelelően kell viselkednie, szinte megvonva személyiségének jellemzőit, leszűkítve egyénisége lehetőségeit. A féltékeny fél pedig nem bízik önmagában, szerethetőségében az örömforrásokat csak a saját elképzeléséhez, elvárásaihoz tudja igazítani. Az állandó gyanúsítás, a féltékenység, veszekedés gyakran kiűz a családból, mert a gyanúsított nyugalom, biztonságot keres. Így előbb-utóbb a féltékeny fél behajszolhatja a másikat egy gyanúra okot adó kapcsolatba. Ha a házasság felbomlását megelőzően mindkét fél szeretne változtatni, akkor törekedniük kell arra, hogy megtalálják a közös örömforrásokat, a kölcsönös megnyugvást visszaállító bizalmat. Azonban a szeretetkapcsolatot megnyomorító, beteges féltékenység okozta kölcsönös szeretetsebeket sokszor már csak segítséggel lehet orvosolni. Ennek feltétele, hogy mindkét fél akarja, és lehetőleg a család szentségét valló szakemberhez forduljanak. A megelőzésben és a gyógyító folyamatban is komoly

szerepe lehet még a hétfégi családi lelki-gyakorlatoknak, a házaspáros közösségeknek, amelyeken mindkét fél részt vesz.

Ha a gyermekek, fiatalok oldaláról nézzük a problémát, akkor elmondhatjuk, hogy a családi biztonság az, ahol a boldogságukat megtaláló kétkézi munkások, pedagógusok, mérnökök, művészek, sportolók, családapák, családanyák stb. lesznek. A családot építő, működtető szülők harmóniát teremtő szeretete, nevelőmunkája és igen sok ideje van ebben. Az intrika, a gyanú felkeltése, a szeretetlenség szítása a gyakori veszekedések oda vezethetnek, hogy minden családtag sérül és a gyermekekben, fiatalokban rejlő értékek nem, vagy csak sokkal nehezebben tudnak megmutatkozni. Az ő kapcsolataikra is rányomhatja a bélyegét, mert a bizalmatlanságot tanulják meg. Fiatal barátaimtól, hallgatóimtól gyakran hallom „Ő is ugyanolyan megbízhatatlan, mert csak pasiból van!” vagy „Minden nő egyforma!” A szülői minta nyomán eleve elveszik a bizalom, a kölcsönös felelősség a szeretetkapcsolat megtartására. Mindezt felerősíthetik a nem megfelelő szemléletű olvasmányok, tudományosnak, sokak által eredményesen kipróbáltak hirdetett megtévesztő, manipuláló írások.

Az őszinte, önzés nélküli, okos szeretet bizalmat ad gyermekeink számára és segíti a család megerősödését. Fritz Usinger német író így vallott a szeretetről: „Aki szeretetet ad, gazdagabb lesz azzal, amit ad. Minél többet ad, annál inkább gazdagodik.” Don Bosco és Margit mama ezt nagyon jól tudták, hiszen törekedtek a családiasságra, a harmóniára. Küzdöttek az igazságtalanság, a különböző érdekek szerinti manipuláció és a szeretetlenség ellen. Don Bosco jól ismerte az élet küzdelmeit, erőt, hitet, emberséget próbára tevő nehézségeit. Ezért fontosnak tartotta a töltekezést, de nemcsak önmaga és fiataljai számára, hanem a politikai, erkölcsi, életmódbeli, világnézeti, hitbéli kísértéseknek kitett felnőtt lakosság, azaz a családapák, csa-

lányák számára is. Nemcsak prédikációiban tanított, hanem különböző kiadványain keresztül is. Például: az *Emlékeztől a katolikusoknak* címmel szerkesztett röpiratként szétosztogatott kiadvány, a *Figyelmeztetések katolikusoknak* könyvecske és a főpapi lektorálással is elfogadott *Művelt katolikus* című lap. A megtévesztő irodalmak nemcsak napjainkban, hanem az ő korában is sok kárt okoztak,

ezért is tartotta fontosnak, hogy a *Katolikus Olvasmányok* sorozata a nép nyelvén, érthető olvasmányokkal segítsen „... megelőzni a vallásismeretekben kevésbé jártasak tévútra csábítását, és a mindenki számára érthető olvasmányok segítségével gátat vetni a szabadosságnak és a hitelenségnek, ...” (Bosco, 2012. 234.) Don Bosco e néhány sorával is azt üzeni, hogy törekedjünk az igazság megismerésére,

a hiteles keresztény életvitelre, s áttételesen, ha szükséges a hitünket és értékrendünket is tiszteletben tartó szakmai segítség kérésére.

Felhasznált irodalom
Bosco János (2012). *Oratóriumi emlékiratok*. Don Bosco Kiadó, Budapest

Ifjúsági lelkeség

Lengyel Bálint írása

A csendes lelkigyakorlat

Amikor azt hallottam, hogy az idei szalézi adventi ifjúsági lelkigyakorlat „csendes lelkigyakorlat” lesz, sehogy sem tudtam elképzelni; elvégre valami vagy szalézi, vagy csendes, nem igaz? Viszont mindenkinek szüksége van a csendre, még a szaléziaknak is – és nem csak amikor a mennysorszámban szunyókálnak majd. ©

Sokaknak ismerős lehet az a helyzet, amikor valamiben nagyon elmélyedünk, például elkezdünk nézni egy jó sorozatot, esetleg találunk egy új játékot és fél napig a számítógép elé vagyunk láncolva. Netán amikor érettségi vagy vizsga előtt rájövünk, hogy tudásunk enyhén szólva távol van még a tökéletestől (vagy egyáltalán az ’elégességestől’), és egy szuszra átlapozzuk a könyvhalmot, amit már egy hete tologatunk az asztalunkon. Amikor az ember ezek után visszazuhan a valóságba, hirtelen arra lesz figyelmes, hogy korog a gyomra, annyira le volt kötve, hogy enni is elfelejtett. Ahogy igaz az, hogy az ember ösztetett lény – test, értelem és lélek – úgy igaz az is, hogy „nem csak kenyérral él.” A testnek szüksége van ételre, az értelem éhez a tudásra és a kihívásokra, de mi táplálja a lelket?

A hétköznapi forgatagában mindig rohanunk valahová: futunk a busz után, keressük a szerelmet, kergetjük az álmainkat. Amikor viszont egyszer kiszakadunk egy percre az állandó rohanásból, mondjuk elmegyünk az orvoshoz, ki kell várnunk a sorunkat és elfelejtünk telefont vagy könyvet vinni, akkor a hirtelen beálló csöndben valahol a mélyből föltör egy kellemet-

len hang: **korog a lelkünk**. Ez az éhség az, amit próbálunk minden áron elnyomni, mert nincs időnk rendesen táplálni a lelkünket és ezért mindenféle „nasival” tömjük magunkat: üldözzük a sikert, a megbecsülést, azt várjuk a szerelmünktől, hogy majd ő betölti a legbelül tátongó űrt és aztán csalódunk benne, függőségekhez menekülünk és azzal áztatjuk magunkat, hogy csak több kell belőle és minden jó lesz. A végén mégis éhesek maradunk.

Isten szeretetre teremtett minket, arra, hogy vágyjunk az Ő szeretetére és ezt nem tudja helyettesíteni senki vagy semmi más. Ő az, aki táplálja a lelkünket az Örömhírral és azt ígéri: „Boldogok, akik éheznek és szomjaznak az igazságot, mert ők majd jóllaknak.” (Mt 5,6) Viszont ha nem akarunk tudomást venni arról, hogy már egy jó ideje koplaltatjuk a lelkünket, akkor csak fálni fogjuk a fent említett „nasit” és végül elcsapjuk a hasunkat.

Ezért van szükség arra, hogy időről időre elhallgattassunk mindent magunk körül, kikapcsoljuk a tévét, a számítógépet, felejtsük el a fülhallgatót és kapcsoljuk ki a telefonunkat, hogy felfigyeljünk arra a hangra, amit elnyom az élet alapzaja.

Remélem, hogy a jövőben még többünknek lesz alkalma, hogy a szalézi lelkigyakorlatán az elmélkedésekben, imádságban és szentségimádságban meghallja a lélek éhező korgását és enni járuljon az Isten lakomájára, amire mindannyian meghívottak vagyunk.

Az adventi szalézi ifjúsági lelkigyakorlat vezetői és résztvevői Péliföldszentkereszten

„Ha boldogok akartok lenni, legyetek mindig Isten kegyelmében.” (Don Bosco)

Nyitott szemmel ...

Hideg januári reggel volt, amikor egy ember megállt egy washingtoni metróállomáson és hegedülni kezdett. Hat Bach darabot játszott összesen negyvenöt percen keresztül. Ezalatt az idő alatt több mint ezer ember fordult meg az állomáson, legtöbbször a munkahelyükre igyekeztek a csúcsforgalomban. Három perc múlva egy középkorú férfi észrevette a zenészt. Lelassított, és egy pillanatra meg is állt, majd továbbsetett. Egy perccel később a hegedűs megkapta az első egydollárosát, egy nő dobta bele a hegedűtokba anélkül, hogy megállt volna. Néhány perccel később valaki a falhoz támaszkodva elkezdte hallgatni a zenét, de kis idő múlva az órájára pillantott és továbbsetett. Legjobban egy hároméves kisfiú figyelt fel a zenére. Anyukája kézen fogva vezette, de a fiú megállt nézni a hegedűst. Nemsokára az anyuka továbbhúzta, de a kisfiú közben végig hátrafelé kukucskált. Ugyanez más gyerekekkel is megtörtént, kivétel nélkül mindegyik szülő továbbvezette őket.

A 45 perces előadás alatt csak hat ember állt meg zenét hallgatni. Nagyjából húszan adtak pénzt, de közben le sem lassítottak. Összesen 32 dollár gyűlt össze. Amikor vége lett a zenének és elcsendesedett az állomás, senki sem vette észre a változást. Senki sem tapsolt, senki sem gratulált. A járókelők nem tudták, hogy a világ egyik leghíresebb hegedűművésze, Joshua Bell játszotta a zenetörténelem legnehezebb darabjait 3,5 millió dollár értékű Stradivarián. Két nappal a metróállomásbeli előadás előtt egy bostoni színházban lépett fel, teltház előtt, ahol a jegyek átlagosan száz dollárba kerültek. Ez egy igaz történet! Joshua Bell áruház metróbeli fellépését szociológiai kísérletként a Washington Post

szervezte. Azt vizsgálták, hogy egy hétköznapi környezetben egy alkalmatlan időpontban vajon felismerjük-e a szépséget, megállunk-e hogy befogadjuk, és értékeljük-e a tehetséget egy váratlan helyzetben.

A kísérlet eredményének egyik lehetséges következtetése: ha nincs időnk arra, hogy megálljunk és hallgassuk a világ egyik legjobb zenészt a zenetörténelem legvirtuózabb darabjait játszani, vajon mi minden más mellett megünneljük-e észrevétel nélkül ugyanígy nap mint nap?

Pearls Before Breakfast című cikkének eredeti ötletéért Weingarten Pulitzer díjat kapott. Egy évvel későbbi írásában azonban arról számol be, hogy időközben megtudta: 1930-ban már sor került egy hasonló kísérletre, akkor Jacques Gordon játszott a chicagóiaknak. A Chicago Evening Post által szervezett akció során is csak egy ember ismerte fel a több száz arra járó közül a művészt, akinek repertoárjában Belléhez hasonló darabok is voltak.

...NYITOTT SZÍVEL!

Nem elég csak simán felismerni a jót, a lehetőségeket, mert hiába látjuk meg, vesszük észre azokat ha elmegyünk mellettük, ha tétlenül futni hagyjuk őket. Ha a mindennapi gondjaink kerítésén nem tudunk átnézni, sosem tudunk majd egyről a kettőre lépni!

Tavaly Pécsen jártunk, ahol részt vettünk az ottani oratórium fennállásának tizenötödik évfordulójára szervezett műsoron. Az esemény legmeghatóbb része volt amikor egy nagyon idős néni támogattak fel az emelvényre, aki teljes átéléssel, papír nélkül szavalta el a következő verset. Ezt szeretném most közzé tenni mindenki számára:

DR. SZÉKELY LÁSZLÓ DON BOSCO

Ha nagy sötétség fedi az eget
Csillagokat küld Isten: szenteket,
Hogy míg félős, rossz szívünk remeg,
Ők biztatón fényeskedjenek.

Don Boscót is az Isten küldte le,
Mikor a föld nyomorral volt tele.
Az ínség nagy volt, a helyzet komor,
Testet és lelket gyilkolt a nyomor,
Csúf bűnök rabja lett az ifjúság,
A nemtelenben látta virtusát.
Egy szín hiányzott, aki lát, megért,
S remegni tud az ifjú lelkekért,
Megmentésükön törí a fejét,
Rájuk áldozza minden idejét,
S minden pokoli támadást kivéd...

...És jött Don Bosco, hozta a szívét.

Micsoda szív volt az övé, egek!
Nem vágyott pénzre, nem kért kincseket,
Éjjel-nappal csak egyet rebegett:
Add nekem, Uram, add a lelkeket!
És e nagy vágytól nem volt napja, éje,
Ez volt az álma, ez volt a szenvedélye,
Ez főtt fejében, ha utcán bolyongott,
És látott néhány elhagyott suhancot.
A jaj hangos volt, a világ süket,
Hogyan menthetné meg a lelkeket?

S mert tudta, hogy nem hódít lelkeket,
Csak önmagát, felörlő szeretet,
Nekik szentelte egész életét,
Rájuk öntötte szíve melegét.
Ó csodás szív, Don Bosco nagy szíve!
Hogyan sugárzott szeretteire!
Hogy tudta látni, megszámni a lelket,
Amelyet mások lenéztek, kivertek!
Látjuk, mint mestert.
Sugall, serkent, nógat.
Fülükbe súg hatalmas, gyújtó szókat.
Vigyáz rájuk, tanít, ösztökél,
Ösztöneikkel küzdelemre kél,
S a lélekből, mely már-már süllyedett,
Művészkezekkel hoz ki remeket.
Fiúcskákból, kik elkallódtak volna,
Papok készülnek messze missziókba.
Vagy szorgoskezü jó iparosok,
Kiknek kezében a munka ropog.

Vagy akármik, de büntől tiszta lelkek,
Kik tőle tudják becsülni a szentet.
S az Úr megáldja hő, szent bajnokát,
Kitünteti, tesz véle sok csodát.
Nem volt hiába az a tiszta hit:
Áldás kíséri minden műveit.
A terveit sikerre igazgatja,
Az elhagyottak égi édesatyja.

Mit mondjak róla még szépet, nagyot?
Ő hisz Ő nagy, s én oly kicsiny vagyok. ...
Végig sorolni minden érdemét,
Egy álló hét sem volna tán elég.
Inkább kérelem járulok elébe
Fogadjon el minket is örökébe.
Don Boscónak csodálatos szíve, -
Sugározzon le a híveire.
Hogy míg rajongva ejtjük ki nevét,
Magunkba szívjuk az ő szent hevét.
Hogy harcainkban hitünk meg ne inogjon,
Az ő áldása védjen utainkon!

Ferenc pápa a szaléziaknál családias légkörben

Ferenc pápa január 19-én, az Elvándorlók és Menekültek Világnapján felkereste a római Termini pályaudvar közelében lévő Jézus Szent Szíve szalézi plébániát, és csaknem négy órát töltött ott családias légkörben.

A szalézi szerzetesek itt alapítójuk, Bosco Szent János akaratának megfelelően egy központot vezetnek, amely a „lét perifériáján” élő embereket fogadja be. A pápa szakadó esőben érkezett, majd először mintegy hatvan hajléktalannal találkozott, azután mintegy száz fiatal menekülttel, akik közül néhányan Lampedusa szigetén keresztül érkeztek Olaszországba. A pápa köszöntötte a mostanában megkeresztelt gyermekeket és újházasokat, végül öt személynek kiszolgáltatta a kiengesztelődés szentségét.

A szentmise elhangzott egy spanyol ének, a szerzetesi közösség az argentin „mate” teával kínálta meg a pápát, majd megtekintették a Lujan-i Szűzanya, Argentína védőszentje kegyképét.

„Itthon érzem magam közöttetek. Köszönöm szépen. Mert el lehet látogatni egy olyan helyre, ahol mindenki nagyon jól nevelt, minden a protokoll szerint működik, de nincs családias szeretet. Közöttetek szívből jövő fogadtatásra találtam, mint egy családban. Ma eljöttem ide és otthon érzem magam, mint a családban. Sok köszönet érte” - búcsúzott a római Jézus Szent Szíve plébánia híveitől Ferenc pápa.

Forrás: <http://hu.radiovaticana.va>

Don Cimatti még mindig beszél hozzánk

Beszélhet-e egy tiszteletreméltó szalézi, aki már közel ötven éve meghalt, továbbra is a szalézi lelkiiségről úgy, hogy a hangja még mindig hallható, és még prédikál is a lelkigyakorlaton? A válasz meglepő módon igen. Mert, szerencsére, találtak és közzétettek néhány felvételt, ami Vincent Cimattival készült még 1955-ben.

Tiszteletreméltó Vincent Cimatti (1879-1965) hiteles képviselője a korai szalézi

hagyománynak. A chofui diákoknak prédikált egy lelkigyakorlaton Tokió egyik külvárosában 1955-ben, amit egy atya, aki abban az időben misszionárius volt Japánban, don Cimatti tudta nélkül felvett, majd a mágnesszalagokról a hanganyagot átvették CD-re, és most a Don Cimatti Múzeumban őrzik Tokióban. A felvételek jó minőségűek, don Cimatti hangja élénk, tele melegséggel és energiával. A beszédek olaszul vannak.

Ebben a Don Bosco lelkiiségének szentelt évben ez a találkozás az egyik legautentikusabb követőjének a spirituális tanításá-

val egy nagy ajándék és egy újabb forrás, amit bevonható a szalézi képzésbe.

ANS-Tokyo

Foci drukkerek Szűz Máriánál

A lengyel focicsapatok mintegy ötezer szurkolója zárandokolt 2014. január 4-én Jasna Gorába, a czestochowai Fekete Szűz Mária kegytemplomba a Hazafias Szurkolók Hatodik Találkozója, melynek fő szervezője Wąsowicz Jarosław szalézi atya volt Piła tartományból.

A szurkolók zárandoklatának ötlete a 2005-ben elhunyt Duffek Tádé úrtól származik, aki a Lechia Gdańsk legendás szurkolója és támogatója volt. Az idei, hatodik zárandoklatot a varsói felkelés hősi halottainak ajánlották, mivel ebben az évben van a varsói felkelés hetvenedik évfordulója. A zárandoklat mottója: „Dicsőség a valódi győzteseknek” volt.

Délután a színes sálakkal és csapatszálakkal felszerelkezett szurkolócsoportok szentmise után részt vettek a csodatevő Szűz Mária kegyképe előtt. Wąsowicz atya prédikációjában többek között ez hangzott el: „A lengyel szurkolók részére a varsói felkelés hősei valódi győztesek, amiről sokszor tanúskodtak különböző stadionokban és felvonulásokon például magaviseletükkel.”

A szentmise végén a zárandoklat résztvevői magasra felemelve a kedvenc csapatuk sálait és zászlait, Mária kegyelmébe ajánlották magukat. Végül a pap megáldotta a sálakat és közösen elénekelték a lengyel himnuszt.

ANS – Czestochowa

Ronaldo a szalézi fiúcsapattal

Cristiano Ronaldo hivatalosan is megnyitotta múzeumát Madeirában, ami betekintést nyújt a portugál klasszis eddigi pályafutásába, egyéni és csapattal szerzett trófeáiba. A Real Madrid támadója a megnyitóra meghívta a MAIS csapat 27 fiatalját, amelyet a funchal-i szaléziak vezetnek a Real Madrid Alapítvány segítségével.

Ronaldo szívesen beszélgetett a fiúkkal és autogramot adott nekik. Hálából a fiúk elküldték neki iskolájuk csapatának pólóját és egy köszönő levelet is írtak mellé.

A kiállításon összesen 150 díjat szemlélhet meg a látogató, a legelső 1993-as trófeájától kezdve egészen az Aranylabdáig vagy éppen a Pichichi-ig (a Spanyol labdarúgó bajnokság legjobb góllövőjének járó díj).

ANS-Madeira

HÍREK A MAGYAR TARTOMÁNYBÓL

A serdülők adventi lelkigyakorlatát Harta Gábor atya vezette
2013. december 13-15. között Pélifyöldszentkereszten.

Karácsony ünnepe - December 24-én tartottuk templomunkban a már hagyománynak számító Jézuska-várást. Először az oratóriumunk fiataljai léptek fel egy színdarabban, melyben a hagyományos betlehemezés kerettörténetében mai fiatalok beszélgettek a karácsonyról. A történet Sacija ezekkel a szavakkal fejezte be Jézus születésének elmesélését: „*Memnyire bátrak voltak Máriádék. Néha elgondolkozom, nekünk van-e ekkora hitünk, van-e bennünk ennyi szeretet? Az élet zajában meghalljuk-e a csendet, amiben Isten szólít meg minket? Eszembe jutott, hogy Jézus is jó barátunk. Készüljünk neki olyan ajándékkal, amiben örömet leli.*” Ricsi, az egyik fiú szereplő érdeklődik, hogy mi lehet az az ajándék. Saci így felel a kérdésére: „*Azt Jézus már elárulta: »Úgy szeressétek egymást, amint én szerettelek titeket!«*” Ezután két oratoristánk hegedűvel kísért karácsonyi dalcsokra következett, majd felléptek a városi Játékvár Óvoda nagycsoportosai, akik dalos betlehemezést adtak elő. Hartai Gábor atya pedig Ady Endre: Kis karácsonyi ének című versének megzenésített változatát gitározta és énekelte, majd elmondta ünnepi gondolatait. Az eseményt a helyi Szalézi Zenekar karácsonyi dalokkal kísérte.

December 28-án az animátorokkal karácsonyi estet tartottunk. Az esti szentmisével kezdődött a program, majd átmentünk az oratóriumba. Meleg teával, forralt borral, süteménnyel készültünk, és ünnepi teríték várta a kis csapatot. Az est jó hangulatban telt, beszélgetéssel és egy vidám activity játékkal.

Gáborik Flóra

NYERGESÚJFALU

Karácsonyi ajándékkészítés - Már több éve készítünk A Szalézi-Irinyi Középiskolában a gyerekekkel az adventi várakozás ideje alatt karácsonyi ajándékokat. Mindig fontosnak tartottam, hogy saját munkánkat beletéve, személyre szabottan ajándékozzunk és jó ennek örömét átadni a diákjainknak, akik Istennek hála, fogékonyak is erre. Néhány héttel a program előtt a gyerekek

eldönthetik, hogy a lehetőségek tükrében ki mit szeretne készíteni a családtagjai, barátai számára. Mindenki a pénztárcájának és ízlésének megfelelő ajándékot választhat, befizeti az alapanyag költséget és mi beszerezzük a hozzávalókat. A program lebonyolításában néhány kolléga, illetve az animátorok segítenek.

Hagyománnyá vált, hogy a foglalkozások alatt teaház is működik, a résztvevők pedig hoznak süteményeket, amit közösen elfogyasztunk. A program elmaradhatatlan része a mézeskalács díszítés is.

A résztvevők száma a kezdeti harmincról az utóbbi három évben már száz fölé növekedett. A nagy érdeklődés miatt már két részletben bonyolítjuk le a programot, külön az általános iskolás, és külön a középiskolai korosztállyal. A lehetőségek is a korosztályoknak megfelelőek, bár van néhány „kicsi”, akik lelkesen és sikerrel bevállalják a nehezebben elkészíthető ajándékokat is.

Minden évben van lehetőség olyan tárgyak készítésére is, amiért nem kell fizetni, mert a szükséges kellékeket az iskola finanszírozza.

A gyerekek jól érzik magukat, kreatívak, gyönyörű ajándékokat készítenek, fantáziájuk kimeríthetetlen. Mára már nem azt kérdezik novemberben a nagyobb diákok, hogy lesz-e idén is ajándékkészítés, hanem, hogy most mit fogunk csinálni?

Wierlné Kárász Tímea

Balassagyarmat — A Játékvár Óvoda műsora

Betlehemes játék — A karácsonyt megelőző ünnepi időszakban az iskola feldíszítése, az adventi koszorúk megál-dása a templomban, majd elhelyezésük az osztályokban, a közös reggeli roráté-kon való részvétel mind-mind közelebb vittek bennünket az ünnephez, melyre iskolánk apraja-nagyja lelkesen készült: ajándékkészítés, közös karácsonyozás, ajándékozás az osztályokban. Mindehhez szervesen kapcsolódott a hatodikos diá-kok betlehemes játéka, amit először dec-ember 19-én a Szent Mihály Idősek Otthonában adtak elő, majd másnap a temp-lomban, az iskolai mise keretében.

Az Idősek Otthonában tartott bemutóra nagy-nagy izgalommal készültek a diá-kok és – mint megtudtuk – az idősek is. Közösségi szolgálatos diákjaink segítet-tek berendezni a termet a műsorhoz, ille-tve segítettek az idős néniknek, bácsiknak eljutni az előadás helyszínére. Nagyon megható volt látni, mennyire nyitottan, kedvesen közeledtek a fiatalok az idősek-hez, és ők is nagyon lelkesen fogadták őket. Ahogy az egyik néni megjegyezte : „Élettel, színekkel telt meg az Otthon ezekben a percekben.”

A műsor egy magyarszövati betlehemes játék volt, amiben angyalok, pásztorok és a Szent Család szerepeltek. Párbeszédék hangzottak el, énekek csendültek fel, az ismertebbekbe maguktól kapcsolódtak be az idősek is. Egyik néni köszönetképpen egy, még iskolás korában tanult karácson-yi verset mondott el nekünk.

Az Idősek Otthonában tartott műsor mintegy főpróbája volt a másnapi, iskolai misén bemutatott előadásnak.

Tóth Zoltánné

Téli oratóriumi játéknapp — A nyer-gesújfalui szalézi oratóriumban január 18 -án téli játéknapot rendeztek, amelyen Don Bosco álmát dolgozták fel a két osz-

Nyergesújfalú — Betlehemes játék az Idősek Otthonában

lopról. A játéknapon mintegy száz gyer-mek és húsz animátor vett részt Misquitta Claudius szalézi atya vezetésével.

Egy szalézi játéknapp arról szól, hogy a gyerekek bejönnek reggel az oratórium-ba, és délutánig különböző szervezett foglalkozásokon, játékokban, vetélkedő-kön vesznek részt. De ez nem minden, mert közben az animációkon, jeleneteken keresztül az animátorok megpróbálják nekik megmutatni a lényegét, ami Jézus-ra mutat, Jézushoz vezet. A fő gondol-a nap során többször is utalnak a gyerekek számára is érthető módon. Például a délutáni forgószínpados játéknál több helyen is megjelentek Don Bosco álmának egyes elemei. Végül a záró ani-máció során már maguk is meg tudják fogalmazni a tanulságokat.

Claudius atya az animátorokkal együtt már hetekkel korábban elkezdte szerve-zni a játéknapot, kidolgozni a nap forgató-könyvét, hogy a gyerekek érkezésekor minden olajozottan menjen. Megmutat-ták nekik, hogy Isten akkor is szereti őket, amikor játszanak, hangoskodnak.

Lengyel Erzsébet

PÉCS

A költözés után — Az őszi költözkö-dés, az új hely kitakarítása, rendbetétele után azt gondoltuk, értelmetlen volt a munkánk, mert a kezdési időpont három-szori kényszerű módosítása után már nem volt hitelünk a gyerekeknél és a szülőknél. Másrészt az új oktatási rend-szer ellehetetlenítette a 14 órás kezdést és okafogyottá tette a rendszeres korrepetá-lást. Eleinte néha benézett egy-két gye-rek, inkább csak kíváncsiságból, aztán

Pécs — A költözés után nehéz volt újra feléleszteni az oratóriumot.

Nyergesújfalú — A téli oratóriumi játéknapp résztvevői

azok is elmaradoztak, mindössze három-négyen jártak több-kevesebb rendszerességgel. Elkezdődött az advent, jött Szent Miklós napja, közelgett a karácsony, s nem volt kinek és kívül készülni, műsort szervezni, ajándékozni. Sokat imádkoztunk és tanakodtunk, aztán úgy gondoltuk, teszünk egy kísérletet, meghívtuk a múlt tanév napköziseit és a nyári táborok résztvevőit egy péntek délutánra: találkozni, ünnepelni, emlékezni. Nyolc gyerek érkezett, egyik-másik szülői kísérettel. Megbeszéltük a Napközi helyzetét, a további lehetőségeket. Megemlékezünk adventről és szó esett a karácsonyi ünnep lényegéről is. Játsoztunk is egy jót, szerény ajándék is került és finom falatok is jutottak mindenkinek. Avval búcsúztak: „Mikor lesz megint ilyen?” Ezen felbuzdulva a téli szünet utolsó napjára is hirdettünk egy Ori-találkozót, ami most már 14 gyerekekkel egész jól sikerült. Ezek után meghirdettük – mint a találkozás okát – január 31-én Don Bosco égi születésnapját, s úgy határoztunk, hogy a második félévben kéthetente tartunk oratóriumi délutánt, ha pedig valakinek a tanulásban mégis a mi segítségünkre lenne szüksége, nyugodtan keressen meg bennünket, megoldjuk. Ketten már erre is jelentkeztek. Talán mégis sikerül fenntartanunk az oratóriumot? Sajnos, hamarosan újra költöznünk kell, de továbbra is bizakodunk és imádkozunk. Segítsetek ti is!

Mezey Klára

ÓBUDA

A valaha elmesélt legnagyobb történet Óbudán - 2013-ban Óbudán az apróké volt a főszerep: kis angyalok, kiskirályok, kispásztorok éve volt ez. Több mint húsz lelkes gyermek jelentkezett a pásztorjátékokra, rendületlenül járt a próbákra hétről-hétre, hogy a kápolnánk közösségünk tagjait egy igazán kedves előadással örvendeztethessék meg. Nagymama és unokái segítségével követtük végig Krisztus születésének történetét az angyali üdvözletől kezdve egészen az egyszerű jászolig.

Don Bosco atyánk áldásával minden apró akadályt legyőzve állhattak a templom „színpadán” szenteste. A legkisebbek még olvasni sem tudtak, de lelkesen tanulták a szövegeket és énekeket. Szeretnék a többi szervező nevében is köszönetet mondani az összes segítő anyukának és Tibornak az énekek gyakorlásáért, Gábornak az imákért és a ráhangolódásokért, de elsősorban Nektek gyerekek, hogy a lehető legszebbé tehattük mások ünnepét!

Óbuda — Névre szóló csomagokat kaptak a reggelizetésre járó gyerekek.

Óbuda — A karácsonyi pásztorjátékban a legkisebbeké volt a főszerep.

Hogy miért érte meg a több hetes munka? Egy kislány egyik reggel így szólt az anyukájához: „Én hiszek Istenben, mert angyal voltam a pásztorjátékban!”

Inzám Bernadett

Angyalok Óbudán — A reggelizetett csapatmal idén a megajándékozás, megajándékozottság kettős öröme lebegett lelki szemünk előtt, amikor még novemberben elkezdtek megtervezni a karácsonyi ünnepséget. Valami újat szerettünk volna megvalósítani a gyermekek megajándékozását illetően, mégpedig azt a valóságot, hogy az ajándékot kapni jó dolog (már az elfogadása is a másik megajándékozását jelenti), de ajándékot adni még nagyobb öröm. Önmagunkat odaadni benne viszont a szeretet igazi beteljesedése. Míg tavaly játékokat, könyveket

kértünk a közösség tagjaitól, idén advent első negyedében a gyerekektől gyűjtöttünk be leveleket, amiket az angyaloknak írtak. A leveleket borítékba raktuk (némelyikbe még fényképet is sikerült tenni a levélíró lurkóról) és kiosztottuk a közösség önként jelentkező tagjai között. Több mint ötven boríték talált „angyalra”. Így sokkal személyesebb tudtuk tenni az „angyal-akciót”, mivel névre szóló ajándékokat kaphattak a gyerekek. Bár az angyalok nem minden esetben ismerték személyesen a levél feladóit, mégis velük lehettek legalább gondolatban, amíg az ajándékot elkészítették, imáikban hordozhatták őket. A reggelizésre járókat az erős szalézi kötődés kapcsán joggal mondhatjuk Don Bosco gyermekeinek, akikről ma nekünk kell gondoskodnunk. Itt, Óbudán ezt reggelente a szalézi atyákon túl több mit húsz önkén-

Óbuda — A csocsóbajnokság győztesei

tes segítő teszi évek óta nagy lelkesedéssel a gyermekek és saját öröme.

Csak gyűltek a rendházban az ünnepség fénypontjának szánt szebbnél-szebb csomagok. Nagy boldogság volt látni a bontogatásnál azt a sok örömteli, meglepett gyermekarcot. Utána volt játék, zene és tánc. A finomságok hamar elfogytak, ezért már előre gondolva a következő karácsonyra, jövőre külön „angyalkodást” fogunk hirdetni a büfé feltöltésére is. A est – a takarítás, rendrakás után – a segítő csapat meghitt kis közösségi karácsonyával zárult.

Úgy érzem, napjainkban az ilyen lehetőségek felkínálásával tudunk szolgálatot vállalni abban a műben, amit Bosco Szent János atyánk kezdett el egykor. Örömmel számolhatok be róla, hogy a borítékokat igen gyorsan elkapkodták a szentmisék végén. Halljuk és tapasztaljuk is, hogy karácsonykor még több embernek nyílik meg a szíve, és érzi meg az Isten által beleírt akaratot. Az ünnepeknek különleges jelentőségük van az évben, de keressük ezt az isteni fényt a hétköznapjainkban is. Keressük a lehetőségeket, hogy hol tudunk szolgálni karnyújtásnyi körben, azaz a saját szalézi közösségeinkben. Tegyük magunkat megajándékozottá azzal, hogy másokat ajándékozunk meg odafordulásunkkal, gondoskodásunkkal és szeretetünkkel, ahogy ezt Don Bosco Atyánk is tette.

Rácz Zs. Enikő

Csocsó bajnokság — A regisztráció az V. Óbudai Don Bosco Csocsó-bajnokságra 2014. január 11-én, szombaton délelőtt nyílt meg. A program rengeteg lelkes fiatalat vonzott a rendház udvarára, ahol a jó időnek köszönhetően szabadtéri focival melegíthettek be a jelenlévők. A rövid megnyitó után el is kezdőd-

tek a meccsek, az izgalmas bajnokság hat asztalnál folyt párhuzamosan 37 csapat részvételével. Délben együtt átsétáltunk a templomba, ahol egy elgondolkodtató történet és Don Bosco néhány gondolata volt segítségünkre lelkünk fejlődésében. A templom előtt megörökítettük a nagy, szalézi fiatalokból álló csapatot, majd a hideg ebéd után folytatódtak a meccsek. Közben a ház udvara sportjátékokra, a folyamatos teaház pedig a rég látott ismerősökkel való beszélgetésre nyújtott lehetőséget. A sportszerű játékosoknak köszönhetően gördülékenyen és problémamentesen zártuk le idén is a bajnokságot, melyet a serdülők között a mogyoródi oratórium, az ifik között a kazincbarcikai Szalézi Szent Ferenc Gimnázium, a felnőttek között pedig a Salesianum Kollegium csapata nyert. Gratulálunk a győzteseknek, és reméljük, hogy jövőre is találkozunk a hagyomány szerint!

Rózsa Réka Bernadett

Pásztorjáték 2013 - Sok-sok héttel karácsony előtt egy derűs szombat délelőttön tartottuk Rajesh atya vezetésével idei pásztorjátékunk szereposztását Újpesten. Hagyományosan ministránsaink és hittanosaink feladata a pásztorjáték előadása, s mint mindig, ebben az évben is a kicsik és a nagyok egyformán lelkesen vetették bele magukat a készülődésbe. Kezdődtek a véget nem érő próbák, plakátkészítés, meghívók készítése... A szöveg és a zenék mellett nagy hangsúlyt helyeztünk a jelmezekre és a díszletekre. Ebben Angi Timi szalézi munkatárs volt segítségünkre. Végül, sok nehézség után elérkezett a várva-várt december 24., mindannyian izgatottan készülődtünk a közös ünneplésre. S mint már megszokhattuk, az előadás tökéletesen sikerült!

Bogdányi Magdi

KAZINCBRACIKA

Don Bosco hónapban a Don Bosco (Iskolá)ban — A tíz év feletti fiataloknak 2014. január 4-én, szombaton tartottuk Kazincbarcikán az év első oratóriumi napját a plébánián. Sok újdonságot csempésztünk bele a programba. Többek között a városon keresztül, csoportokban átmentünk a Don Bosco Iskolába. Útközben elénk toppant Don Bosco az egyik prenovícius személyében, és különböző feladatokra buzdított minket olasz-magyar akcentussal. Az iskolában a gyerekek láthatták a folyton föltámadó Klementínát - a jelenetet sokféle stílusban adták elő az animátorok. A lelkes résztvevőket vetélkedők, csapatjátékok is várták. A napot egy szentmisével folytattuk, hogy lelkileg is feltöltődjünk. Este

Újpest-Megyer — Karácsonyi pásztorjáték

visszatértünk a plébániára, ahol elfogyasztottuk a hazai sütitket, lekváros kek-szeket, jó hangulatban beszélgettünk, míg a gyerekek haza nem szállingóztak.

Kerekes Anna

„Ki mit tud?” a Szaléziban — A Szalézi Szent Ferenc Gimnáziumban január 24-én nem volt tanítás, az iskola környéke mégis zsbongó diákoktól volt hangos, ugyanis ezen a tanítás nélküli munkanapon rendezték meg a gimnázium Szalézi Szent Ferenc Iskolanapját. A tantestület és a diákság reggel 9 órakor a Szent Család templomban tartott szentmisével kezdte a napot, amelyet Ábrahám Béla tartományfőnök atya celebrált Vitális Gábor plébános és számos más szalézi szerzetes és környékbeli atya társaságában.

A szentmisét követően ismét megrendezésre került a nagy sikerű Szalézi Show, amelyben iskolánk tehetséges növendé-

akrobatikus műsorszámok következtek, melyekre az est folyamán szavazni is lehetett.

Táncos lábú fiataljaink megmutatták, hogy a néptánc még mindig népszerű az ifjúság körében. Fantasztikus sikert arattak az akrobaták, akik bebizonyították, hogy a gravitáció nem mindig hat rájuk. Kondor István tanár úr vezetésével és közreműködésével az erő, az egyensúly és a bizalom fény-árny játékát mutatták be a „Gúla” nevet viselő tornászprodukcióban. A rövidke, de aranyos Chaplin burleszket csodaszép zongorajáték keretezte. Nagyt zúzott Deme Soma, felpörgette a közönséget, jó lett volna tombol-ni. A megszokott komoly szavaltatok mellett idén humoros versek és megzenésített költemények előadására is vállalkoztak tehetséges diákjaink. Ezek mellett újdonságként az úgynevezett „Slam Poetry” műfajában meghallgathattunk egy szerzeményt. Weöres Sándor eredeti

Kazincbarcika — A Szalézi Szent Ferenc Gimnázium diákjai az iskolanap keretében „Ki mit tud?” vetélkedőn mutatták be tehetségüket.

kei megmutatták, hogy „Ki mit tud?” Megtisztelt minket jelenlétével Ábrahám Béla tartományfőnök atya, Mikolai Vince főesperes atya, Cseh István esperes atya, Takács Alajos plébános atya, Vitális Gábor plébános atya, Kővári László úr, a Don Bosco Iskola igazgatója és a tartományfőnökségről is érkeztek fiatalok.

A műsor elején a szalézi iskolákkal való együttműködés és barátság jeleként a Don Bosco Iskola növendékei gitárműsorral szórakoztatták a közönséget. Ezt követően énekkarunk szokásos színvonalas szereplésére került sor Molnárné Marcis Erzsébet tanárnő és Andrásfalvy János atya vezetésével. A továbbiakban a több évtizedes hagyományoknak megfelelően vidám, prózai, zenés, táncos és

versének néhány sorát megtartva új költemény született Tóth Bálint tollából, amely immár a fiatalokhoz szól.

A délelőtti teltházas műsort délután is előadták a szereplők, amikor a szülők és érdeklődők, volt tanítványok, illetve a gimnázium végzős diákjai tekinthették meg a műsort. Ennek végén került sor a zsűri döntésének kihirdetésére, és vehették át jutalmukat a legszínvonalasabb produkciót bemutató szereplők illetve csoportok. Ezt követte a mintegy nyolcvan szereplőt felvonultató finálé, majd legördült a függöny. Egy összetartozásunkat erősítő, nagyon szép nappal letünk gazdagabbak.

*Balogh Edina, Tamási Timea,
Béresné Madai Krisztina*

Mindennapi imánk Don Boscóhoz

Ifjúság atyja és mestere,
Bosco Szent János,
te, aki sokat dolgoztál
a lelkek üdvösségéért,
legyél vezetőnk
lelkünk javának
keresésében,
és a testvérek
üdvösségének
munkálásában.

Segíts,
hogy legyőzhessük
kívánságainkat
és az emberi méltánylást;
taníts meg szeretni
a szentségi Jézust,
a Segítő Szűzanyát
és a pápát;
és kérd számunkra Istentől
a jó halál kegyelmét,
hogy csatlakozhassunk
hozzád
a mennyországban.
Ámen.

Educatio Kiállítás – ott voltunk!

Ima Don Boscóhoz
születésének bicentenáriuma

Ifjúság Atyja és Mestere,
Bosco Szent János,
ki fogékony voltál
a Lélek ajándékaira,
meghallottad az idők szavát,
és aki a fiatalok,
főleg a legkisebbek
és legszegényebbek számára
Isten szeretetének jele voltál.
Légy vezérünk
az Úr Jézussal való barátságban,
hogy felismerjük Őbenne
és Evangéliumában
életünk értelmét
és boldogságunk igazi forrását.
Segíts, hogy örömmel
tudjunk válaszolni
arra a meghívásra,
amit Istentől kaptunk,
hogy a közösség építői legyünk
a mindennapokban,
és lelkesen tudjunk
együttműködni az Egyházzal
a társadalom építésén.
Kérd számunkra
az állhatatosság kegyelmét,
hogy mind tökéletesebben
éljük meg a keresztény életet,
a nyolc boldogság
lelkisége szerint.
Add, hogy Szűz Mária,
a Keresztények Segítségé
vezetésével egykor Veled
lehessünk a mennyország
nagy családjában.
Ámen.

Intézményünk, a SZÁMALK-Szalézi Szakközépiskola is részt vett a Papp László Budapest Sportaréna-ban 2014. január 16–18 között megrendezésre került XIV. Educatio Nemzetközi Oktatási Szakkiállításon. Ez Közép-Európa legnagyobb oktatási kiállítása, ahol hazai és nemzetközi felsőoktatási, szakképzési intézmények, nyelvoktatók és tananyagfejlesztő intézmények mutatják be képzési kínálatukat.

A három napos szakkiállítás a középiskolás diákok, szülők és pedagógusok számára ad alkalmat a továbbtanulási lehetőségek megismerésére. Iskolánk a kiállítás keretében mutatta be először a 2014/2015 tanévi képzési kínálatát.

Az előző évekhez viszonyítva nagyobb érdeklődést tapasztaltunk ezalatt a három nap alatt. A látogatók számára biztosítottuk, hogy már a helyszínen előzetesen regisztráljanak hírlevelünkre, mely lehetőséggel 103 fő élt is. A legnagyobb érdeklődés intézményünk képzései közül a művészeti és idegenvezető képzések iránt volt. Örömmel tapasztaltuk, hogy idén a szalézi iskolák végzősei is felkerestek bennünket és érdeklődtek képzéseink iránt.

A művészeti képzések iránt való érdeklődést a helyszínen alkotó diákjaink munkái is vonzották. A kiállításra a de-

koratőr, grafikus, animációkészítő valamint fotográfus tanulóink is elkísértek bennünket, részt vettek a tájékoztatásban, beszámoltak eddigi tanulmányaikról, valamint elmesélték saját tapasztalataikat a képzésükről és iskolánkról.

Reméljük, hogy az érdeklődők közül sokan választják intézményünket továbbtanulás céljából.

Szarka Adrienn

A SZÁMALK-Szalézi Szakközépiskola standja az Educatio Kiállításon

Fotó: Pál Orsolya

NYÁR BÉCSBEN HOTEL DON BOSCO

5 éjszaka 4 áráért
116 €-tól személyenként
kétágyas szobákban

Pater Stanislaus Cusin SDB

SALESIANER
DON BOSCO

2014 július 2-től szeptember 29-ig

Amit kínálunk:

- Jól karbantartott, barátságos szobák (zuhanyzó + WC)
- Éjszakai svédasztalos reggelivel 29€-től/f kétágyas szobában
- Éjszakai svédasztalos reggelivel 38€-től/f egyágyas szobában
- Központi fekvés: csak 5 perc metróról a belvárosig
- Fizetés hitelkártyával is lehetséges (VISA, Master) Kedvezmények:
- Gyermeknek 5 éves korig ingyenes és kedvezményes családi árak
- Csoportoknak 25 személy felett kedvezményes árak: 40€/szoba
- Díjmentes parkolás személyautóknak és buszoknak

Kapcsolat: Sommerhotel Don Bosco ★★
Hagenmüllergasse 33 | 1030 Wien | Österreich | Austria
Tel.: +43(0)1/71 184-555 | Mobil: +43(0)650/ 481 89 15
sommerhotel@donbosco.at | www.sommerhotel.at

MÁJUSI BÚCSÚK PÉLIFÖLDSZENTKERESZTEN
Májusi búcsú és Nyiss Ránk kulturális fesztivál
2014. május 10-11.
Segítő Szűz Mária búcsú május 24.
www.szentkereszt.szaleziak.hu

NAGYBÖJTI LELKIGYAKORLATOK Péliföldszentkereszt

2014. március 7 - 9.

a fiatalok részére

2014. április 4 - 6.

a serdülők részére

Jelentkezés: www.szalim.hu

Munkatársi lelkigyakorlat

2014. szeptember 11-14.

Péliföldszentkereszt

Jelentkezés Krammer Andrásné Máriaánál

Telefon: +36- 1-276-33-60

Mobil: +36-20-955-28-23

E-mail: semegima@freemail.hu

Levelezési cím: 1213 Budapest,
Erdősor utca 190.

"Látni akarjuk Jézust!"

1%

Adószámunk:
19673752 - 1 - 41

**BOSCO SZENT JÁNOS
IFJÚSÁGI NEVELÉSI ÉS OKTATÁSI
ALAPÍTVÁNY**

Címünk: 1032 Budapest, Bécsi út 175-177.
Bankszámlaszámunk:
11991102-02116754-00000000

 **Don Bosco ünnep
Nyergesújfalun**

Kiadja a Don Bosco Szalézi Társasága 4700 példányban, belső terjesztésre. Felelős kiadó: Depaula Flavio és Vítális Gábor
Cím: 1032 Budapest, Bécsi út 173.; telefon: (1) 453 22 77; e-mail: sdbung@mailbox.hu; honlap: www.szaleziaik.hu
Szerkesztő: Lengyel Erzsébet SC; e-mail: le@szaleziaik.hu; lektor: P. Ábrahám Béla SDB
Tördelés és nyomdai előkészítés TipoMix Bohner Ferenc
A címlapon: Jászai Patrik és Eckl Gergő, a nyergesújfalui Sándor István fantázia szereplői
Készült a Szalézi Művek Kft. kazincbarcikai nyomdájában; felelős vezető: Kőszeghy Balázs +36 20 406 9340
A szerkesztőség minden esetben fenntartja a beérkezett hírek, tudósítások, cikkek szerkesztésének, valamint a beküldött anyag meg nem jelentetésének jogát.